

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 157 (6357) 2 sentyabr 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Prezidentin köməkçisi:
"Oktyabrın 1-dək iki
dozadan birini qəbul
etmiş şəxslər ictimai
iaşə obyektlərinə daxil
ola biləcəklər"

Bax 6

**Ərdoğan: Türkiyənin
PUA-ları bütün
dünyanın dilindədir**

Bax 3

**Putin Paşinyanın telefon
zənglərinə niyə cavab verməyib?**

Bax 6

**Həkim-fitoterapevt:
İybilmənin bərpası
üçün fitoterapiya
müalicəsi faydalıdır**

İybilmənin
qismən və ya
tamamilə iti-
rilməsi müvafiq
olaraq...

Bax 13

**Xankəndidə növbəti təxribat hazırlanır
siya Ermənistanə hansı xəbərdarlığı etdi?**

Prezident İlham Əliyev: "Əgər yenə də erməni faşizmi baş qaldırmağa cəhd belə göstərsə..."

**Mirzoyanın xəstəliyi,
Lavrovun eyhamı, Bakının
səbri...**

Bax 10

Rusiya yada olan Ermənistanın yeni XİN rəhbəri Ararat Mirzoyan Rusiyadan olan həmkarı Sergey Lavrovla görüşündə deyib: "Hazırkı mərhələdə sülh razılaşması ilə bağlı heç bir danışıqlar..."

**Beynəlxalq məhkəmə
erməniləri vəhşi xalq kimi
tənyə bilər**

Bax 8

**Bu il şəhid ailələri və müharibə
əlilləri üçün
çoxmənzilli
yaşayış
binaları təqdim olunacaq**

Bax 10

**Mehriban Əliyeva "Tokio-2020" Yay
Paralimpiya Oyunlarında qızıl medal
qazanan idmançımızı təbrik edib**

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva "Tokio-2020" Yay Paralimpiya Oyunlarında ölkəmizə növbəti qızıl medalı qazandıran idmançımızı təbrik edib.

Birinci vitse-prezidentin bununla bağlı Instagram hesabında etdiyi paylaşımnda deyilir:

"İdmançımız Vəli İsrailov "Tokio-2020" Yay Paralimpiya Oyunlarında ölkəmizə növbəti, 11-ci qızıl medalı qazandırdı. Azərbaycanın paralimpiya rekordunu yeniləmiş ən gənc çempionunu səmimi-qəlbdən təbrik edir, milli yığmamızın bütün üzvlərinə güc, enerji, yeni-yeni nailiyyətlər və qələbələr arzulayıram".

**"Yeni Azərbaycan Partiyasının
yaranması ilə ölkəmizin
ictimai-siyasi həyatında yeni
tarixi mərhələnin əsası qoyulub**

Bax 4

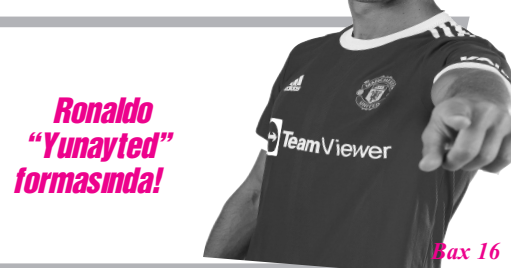

**Sentyabrın 15-də dərslər açılır?
Ekspertlər aydınlıq gətirdilər**

Bax 7

"Ali təhsil müəssisələrində tədrisin təşkili artıq kifayət qədər ciddi problemə çevrilib. Çünki orta ümumtəhsil məktəblərində pandemiya dövründə tədrisin təşkili həftədə iki dəfə həyata keçirilsə də, ənənəvi təhsil bərpa edilsə..."

Bax 16

**Milli dönüklərin,
xəyanətəkar
ünsürlərin
bəd niyyətləri**

Bax 13

**Hande Harmancı: "Qrip
mövsümünün
yaxınlaşması
epidemioloji vəziyyətə
təsir edə bilər"**

Bax 12

**Ronaldo
"Yunayted"
formasında!**

Prezident İlham Əliyev: "Əgər yenə də erməni faşizmi baş qaldırmağa cəhd belə göstərsə..."

Azərbaycan regionda sülh və sabitliyin, dayanıqlı inkişafın təmin edilməsində maraqlı olan, özünü bu prosesin bir parçası kimi görərək imkanlardan faydalanmaq istəyən hər kəsin önündə geniş firsətlər dünyasının qapılarını açıb. Regionun gələcək mənzərəsini tərəqqipərvər başçılığın gözləri önündə şəkilləndirib. Eyni zamanda, belə bir gələcəyin qurulması, bölgənin təhlükəsizliyini, inkişaf axarını təhdid edən amillərin aradan qaldırılması üçün əsas gözləntiləri öz ünvanlarına yetirir. Bu gözləntilərin mühüm bir qismi 10 noyabrda imzalanmış üçtərəfli Bəyanata uyğun olaraq sülhyaratma missiyasını öz üzərinə götürmüş Rusiyaya aiddir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "CNN Türk" televiziyaşının müxbirinə müsahibəsində Rusiyanın sülhməramlı qüvvələrinin nəzarətində olan ərazilərə Ermənistan silahlı qoşunları və hərbiçiləri göndərilmə bilmədiyini deyərək vurğulayıb ki, bu, üçtərəfli Bəyanata ziddir: "Təəssüf ki, bu günə qədər davam edir. Biz bir neçə dəfə şəfahi qaydada öz iradlarımızı bildirmişdik. Ancaq bunun nəticəsi olmadı, ona görə biz rəsmi qaydada bunu bildirdik". Dövlət başçısının müsahibəsində diqqətə çatdırıldığı faktlar, rəqəmlər vəziyyətin Azərbaycanın tam nəzarəti altında olduğunu və heç bir məntiqi əsasla söykənməyən, sülh proseslərinə xələl gətirən belə halların aradan qaldırılmasının zəruriliyini göstərdi: "Nədir, Ermənistan yeni müharibəyəmi hazırlaşır?! Əgər belədirsə, onda biz qabaqlayıcı tədbirlər görəcəyik" - dedi və bildirdi ki, "Mən bunu demişdim və bir daha demək istəyirəm, əgər yenə də erməni faşizmi baş qaldırmağa cəhd belə göstərsə, biz onun başını bir daha əzəcəyik".

İkinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyət onlar üçün dərs olmalıdır"

Bir sözlə, dövlət başçısı bir daha vurğulayıb ki, məsuliyyətsiz bəyanatlar səsləndirən Ermənistan rəsmiləri də bundan nəticə çıxarmalı, revanşist xüyalara düşməkdənsə, fikirlərini sülh, əməkdaşlıq, hər kəs üçün birgə inkişaf imkanlarına yönəltməlidirlər. Prezident İlham Əliyevin verdiyi mesajlardan qorxuya düşən düşmənin Ağdərəyə od vurmaları bizə 44 günlük müharibədən sonrakı dövrü - Ağdam, Kəlbəcər və Laçının Azərbaycana təhvil verilməsi üçün ayrılan müddətdə ərazilərimizi tərk edən ermənilərin evlərə od vurub, yandırması hadisəsini xatırladı. Buradan belə bir nəticə çıxır ki, Ermənistan hərbi-siyasi rəhbərliyi Azərbaycan Prezidentinin verdiyi me-

sajı nəinki anlayıb, II Qarabağ müharibəsindən sonra son zamanlar yenidən düşdükleri ekstaz hissindən uzaqlaşmağa məcbur edib.

Prezident İlham Əliyevin "CNN türk" telekanalına müsahibəsindən sonra Ermənistan tərəfinin belə bir addım atması onların regiondakı reallığı zingildəyə-zingildəyə məcbur qəbul etdiklərini göstərir. Həmin əraziləri çox qısa zamanda tərk etməkdən başqa çıxış yollarının qalmadığını yaxşı anlayan Ermənistan tərəfi, ərazilərə od vurmaqla yenə də öz mürdər, məkirli niyyətlərini ortaya qoyaraq maksimum şəkildə Azərbaycanın flora, faunasına ziyan vurmaq niyyətindədirlər.

Azərbaycan Prezidenti "Laçın dəhlizi bizim gözüümüzün önündədir. Siz Şuşada olarkən Laçın dəhlizini görə bilərsiniz. Orada bir yer var, yuxarıdan bütün avtomobillər görünür. Oradan məsafə bəlkə də 10 metrdir. Bizim orada təbii ki, texniki vasitələrimiz, kameralarımız var. Biz Laçın dəhlizi ilə Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin nəzarətində olan bölgələrdə baş verən hadisələri də izləyirik" açıqlaması rəsmi Moskvaya "Sizin bölgəyə sülhü, təhlükəsizliyi, sabitliyi təmin etmək üçün gələnizə razılıq verdik, belə özbaşınalıqlar etməyə yox. Düşünməyin ki, etdiyiniz qanunsuzluqlardan xəbədar deyilik. Biz nəinki başlı-başına buraxdığınız ermənilərə, eyni zamanda sizə də nəzarət edirik" mesajını vermiş oldu. Dövlət başçısı bununla Rusiya sülhməramlı kontingentinin hər addımını rəsmi Bakının diqqətlə izlədiyini Moskvaya çatdırdı.

Dövlət başçısı müsahibə zamanı Rusiyadan gözləntilərimizi açıq şəkildə bəyan etdi. O, Kreml rəhbərliyindən üçtərəfli Bəyanatın bütün müddəaları yerinə yetirilməsində məsuliyyətli olmağa çağırırdı. "Rusiya Azərbaycanın qonşusu və Ermənistanın yaxın müttəfiqi kimi, əlbəttə, bu bölgədə xüsusi rol oynayır" deməklə Rusiyadan Azərbaycana dost, müttəfiq olmaz mesajı ilə Moskvanın Azərbaycanın

etimadını qırdığına işarə edib. Rusiyanı bölgədə uzunmüddətli sülhü təmin etmək üçün addımlar atmağa çağıran dövlət başçısı rəsmi Bakının gözləntiləri barədə deyib: "Rusiya Ermənistanı silahlandırmasın. Biz bu məsələni Rusiya tərəfinə çatdırmışıq. Bu, bizi narahat edir. Müharibə başa çatıb. Yeni, erməni xalqı da bu vəziyyətlə barışıb. Erməni rəhbərliyi də məğlubiyyətlə barışıb və Ermənistanla keçirilmiş son parlament seçkiləri bunu göstərdi. Tarixdə görünməmiş bir mənzərədir ki, məğlub edilmiş rəhbərlik, yenidən xalqdan səs alır. Belə olan halda, əlbəttə ki, Ermənistanı silahlandırmaq heç bir məntiqə sığmır".

30 illik işğal zamanı və 44 günlük müharibənin də gedişində Rusiyadan Ermənistanla yük təyyarələri və quru yollarla daşınan silah-sursatlar, ağır hərbi texnikaların aqibəti heç kimə sirr deyil. Bu gün Bakının mərkəzində Hərbi Qənimətlər Parkında məhv edilən Ermənistan Silahlı Qüvvələrinə məxsus hərbi texnikanın məhz 90%-nin Rusiyaya aid olduğundan hər kəs xəbərdardır. Azərbaycan Prezidentinin Rusiyanın Ermənistanı silahlandırmasının məntiqsiz adlandırılması, əslində, Moskva ilə yanaşı Ermənistan üçün də ciddi bir xəbərdarlıq olmalıdır. Çünki son 30 il ərzində Rusiyanın Ermənistanla milyardlarla dollar dəyərində pulsuz-parasız verdiyi silahların böyük bir qismi Hərbi Qənimətlər Parkında dağılmış muzey eksponatları kimi sərgilənir. Əgər Rusiya üçtərəfli bəyanatın vasitəçi tərəfi kimi öz missiyasını yerinə yetirməzsə, Azərbaycan beynəlxalq sənədlərə söykənən ərazi bütövlüyünü bərpa etmək hüququnu yenidən öz üzərinə götürəcək. Azərbaycan Prezidentinin "Biz ordumuzun silahlanmasına nə qədər lazımdır, o qədər də vəsait ayıracıq və bunu edirdik. Sadəcə, hesab edirik ki, artıq müharibə bitdi, buna ehtiyac yoxdur. Bölgənin yenidən silahlandırılması prosesinə biz təşəbbüskar olmamışıq və de-

yilik. Ümid edirik ki, digər tərəflər də buna uyğun addımlar atacaqlar" sözləri də Ermənistan rəhbərliyinə və onu silah-sursatla təmin edən havadarlarına məhz bundan ibarətdir.

Çünki Azərbaycan bölgədə yeni müharibə istəmir, lakin Ermənistan qanunsuz silahlanmağa davam edərsə və bəyanatın müddəaları yerinə yetirilmək əvəzinə təxribatlar artarsa, Azərbaycan Ordusu yenidən ön plana çıxaraq missiyanı özü tamamlayacaq. Bir sözlə, Prezident İlham Əliyev "CNN Türk" televiziyaşına müsahibəsində həm Ermənistanla, həm də havadarlarına ciddi mesajlar verməklə, düşməni bir daha xəbərdar etdi ki, əgər yenə də erməni faşizmi baş qaldırmağa cəhd belə göstərsə, biz onun başını bir daha əzəcəyik. Və İkinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyət onlar üçün dərs olmalıdır. Təbii ki, düşmənlərimiz bu xəbərdarlıqdan ciddi nəticə çıxarmalı, yenidən müharibə əhval-ruhiyyəsinə düşməməlidirlər. Unutmamalıdırlar ki, 30 il ərzində xarici havadarlarının köməyi ilə işğal altında saxladıkları Azərbaycan ərazilərindən 44 gün ərzində qovuldular. Bu müddət ərzində Ermənistan ordusu darmadağın edildi. Dünya ictimaiyyəti bir daha şahidi oldu ki, Ermənistan qonşu dövlətlərin torpaqları hesabına hələ də "böyük Ermənistan" dövləti yaratmaq iddiasından əl çəkməyib və öz ərazisini bu yolla daha da genişləndirmək istəyir. Ancaq bu günə kimi məğlubiyyətlərindən ciddi nəticə çıxarmalı, son variant kimi sülh danışıqlarına razılıq verməlidir.

"Əgər buna razılıq verməsələr, sonrası onların özləri üçün pis olacaq"

Azərbaycan Prezidenti müsahibəsində məğlub Ermənistanla düz yol göstərərək bildirib ki, əgər buna razılıq verməsələr, sonrası onların özləri üçün pis olacaq.

"Ermənistan yeni müharibəyə-

mi hazırlaşır?! Əgər belədirsə, onda biz qabaqlayıcı tədbirlər görəcəyik. Mən bunu demişdim və bir daha demək istəyirəm, əgər yenə də erməni faşizmi baş qaldırmağa cəhd belə göstərsə, biz onun başını bir daha əzəcəyik. İkinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyət onlar üçün dərs olmalıdır. İkinci Qarabağ müharibəsinin Qalib Sərkərdəsi İlham Əliyev "CNN Türk" kanalına müsahibəsində səsləndirdiyi bu fikirləri ilə, əslində, tək məğlub Ermənistanla deyil, Azərbaycana qarşı düşmən mövqelərdə duran, ölkəmiz üçün yeni təhdidlərə cəhd etmək xülyasında olan bütün qüvvələrə aşkar xəbərdarlıq mesajı verdi. Bir məqamı xatırlatmaq istərdik ki, Azərbaycan Prezidenti müharibədən öncə də bir neçə dəfə belə xəbərdarlıqlar etmişdi. Amma Ermənistan və havadarları bu xəbərdarlıqlara əhəmiyyət verməyincə "dəmir yumruq" işə düşdü və düşmənin başını əzib ədaləti bərpa etdi. Bu gün dikteni Prezident İlham Əliyev edir və Ermənistan məğlub ölkə kimi Azərbaycan Prezidentinin fikirləri ilə hesablaşmağa məhkumdur. Lakin görünən odur ki, Azərbaycan qarşısında diz çökən bu ölkə son dövrlərdə yenə havadarlarına arxalanaraq əl atdığı təxribatlarla nəse etməyə çalışır. Buna görə də Azərbaycan Prezidenti Ermənistanla və havadarlarına mesaj göndərərək xatırlatma etdi. Prezident dedi ki, üçtərəfli 10 noyabr Bəyanatının bütün müddəalarına qeyd-şərtsiz əməl olunmalıdır. Əgər Ermənistan buna əməl edərsə, Cənubi Qafqazda bundan sonra davamlı sülh, sabitlik və inkişaf bərqərar ola bilər. Eyni zamanda iqtisadi-ticarəti əlaqələrdə yeni mərhələ başlaya bilər və bu həm də Ermənistanın xeyrinə işləyər. Dövlətimizin başçısı bir daha xatırlatma etdi ki, "dəmir yumruq" istənilən an işə düşə bilər. Odur ki, məğlub Ermənistanın İlham Əliyevin şərtləri ilə hesablaşması ən doğru yoldur. Əks təqdirdə yenə də uduzan Ermənistan olacaq.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Ərdoğan: Türkiyənin PUA-ları bütün dünyanın dilindədir

Türkiyə PUA-ların Suriyadan Qarabağa qədər bir çox münqaişə zonalarında, həmçinin, terrorizmə qarşı mübarizədə uğurlu tətbiqi, bu gün bütün dünyanın dilindədir. Bu sözləri Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Milli Müdafiə Universiteti nəzdində Dəniz və Hərbi-Hava Akademiyasının məzunlarına diplomların təqdim edilməsi mərasimində çıxışı zamanı bildirib.

Türkiyənin tanklar, artilleriya qurğuları, raketlər, radarlar, bombalar, tüfənglər daxil olmaqla müxtəlif müdafiə sənəyi məhsulları istehsal edə biləcək ölkəyə çevrildiyini vurğulayan Prezident, son onilliklər ərzində Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin və ölkənin hərbi-sənaye kompleksinin böyük uğur əldə etdiyini qeyd edib.

Müdafiə Nazirliyi: "Ermənistan ordusunda baş verən cinayətlər və qanlı insidentlər orada hökm sürən özbaşnalığın nəticəsidir"

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi son vaxtlar Ermənistanın rəsmi və qeyri-rəsmi nümayəndələrinin müxtəlif məsələlərlə bağlı yaydığı əsassız bəyanatlarına münasibət bildirib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a daxil olan açıqlamada qeyd edilib ki, son vaxtlar Ermənistanın rəsmi və qeyri-rəsmi nümayəndələri Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçuları tərəfindən guya atəşkəsin pozulması, meşə yanğınlarının törədilməsi, mal-qara oğurluğu, kənd sakinlərinə qarşı müxtəlif təzyiqlərin edilməsi və digər mövzularda əsassız iddialara söykənən bəyanatlar yayırlar.

Bildiririk ki, bu gün Ermənistan kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycan Ordusu tərəfindən snayper tüfəngindən açılmış atəş nəticəsində erməni hərbi qulluqçunun həlak olması barədə yayılan məlumat da yalandır, təxribat xarakteri daşıyır. Bu gün məlumatda göstərilən istiqamətdə Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən heç bir atəş açılmayıb.

Ermənistan ordusunda baş verən cinayətlər və qanlı insidentlər orada hökm sürən özbaşnalıq və nizamnəmədən kənar münasibətlərin nəticəsidir. Bu hadisələrin Azərbaycan Ordusu ilə heç bir əlaqəsi yoxdur.

Putin Paşinyanın telefon zənglərinə niyə cavab verməyib?

Artıq Rusiyanın siyasi dairələrinə belə bir məsələ danışılır ki...

Ermənistanın "Past" qəzetinin yazdığına görə, avqustun 25-də Azərbaycan SQ-i tərəfindən təxminən 3 sutka ərzində Gorus-Qafan yolu bağlandı. Bu olayın səbəbini isə belə təxmin etmək olar - həmin hadisəyə qədər Ermənistanın hərbi qulluqçuları anidən Azərbaycan hərbi qulluqçusu Şirəliyev Ruslan Nəriman oğluna hücum edərək, onu süngü ilə yaralamışdılar.

İndi isə "Past" qəzetinin məlumatına bir daha baxaq. Erməni nəşrinin yazdığına görə Avqustun 27-də iki rəsmi məlumat yayılmışdı: birində qeyd edilirdi ki, Nikol Paşinyan Rusiya Federasiyasının prezidenti Vladimir Putinlə telefon danışığı aparıb, digərində isə avqustun 25-də Gorus-Vorotan və Şurnux-Karmakar dövlətlərarası yolunun Gorus-Qafan yolu yenidən açılıb. Belə bir versiya da var ki, yolun açılmasında Vladimir Putinin vasitəçiliyi olub.

Kremldən İrəvana eyham - Rusiyadan yan keçməklə edilən hərəkətlər, sadəcə, mənasızdır

Lakin daha bir məsələyə diqqət yetirmək olar. Belə ki, digər məlumatlara görə, adıçkilən yol bağlandıqdan sonra Nikol Paşinyan iki gün ardicil olaraq Vladimir Putinə telefon zəngi edib. Lakin sonuncu onun zənglərinə cavab verməyib.

Artıq Rusiyanın siyasi dairələrində

≡ Q elBoletin™ in f

Internacional | Azerbaijón

Azerbaijón celebra el Día Internacional de las Víctimas de Desapariciones Forzadas

Día Internacional de las Víctimas de Desapariciones Forzadas

Armenia practicó ampliamente la toma y retención de rehenes, el maltrato y ejecución sumaria de prisioneros de guerra y rehenes azerbaijanos durante su agresión contra Azerbaijón iniciada a principios de la década de 1990.

İqtisadi və siyasi xəbərlərdə ixtisaslaşan İspaniyanın məşhur "El Bolet'n" nəşrində "Azərbaycan Beynəlxalq İtkin Düşmüş Şəxslər Günü"nü qeyd edir" sərlövhəli məqalə dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə avqustun 30-da dünya ictimaiyyəti Beynəlxalq İtkin Düşmüş Şəxslər Günü qeyd edərkən, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində itkin düşmüş şəxslərin xatirəsinin Azərbaycanda ehtiramla yad olunduğu vurğulanıb.

"El Bolet'n" nəşri, Ermənistanın Azərbaycana qarşı 1990-cı illərin əvvəllərində başlayan təcavüzü zamanı azərbaycanlı hərbi əsirlərlə və girovlarla qəddar rəftar edilməsini və Ermənistan-da kütləvi şəkildə edam olunmasını diqqətə çatdırır.

İspan nəşri Qarabağ müharibəsinin bitməsinə baxmayaraq 3890 azərbaycanlının (3171 hərbi, 719 mülki şəxs) taleyinin hələ də məlum olmadığını

belə bir məsələ danışılır ki, Rusiya prezidenti bu yolla Paşinyana heç bir səhəyanı mübahisə məsələlərin onun ortaqlığı, yaxud vasitəçiliyi ilə həll olunma bilinəməyəcəyini nümayiş etdirib. Daha dəqiq desək, onun vasitəçiliyi olmadan, yeni Rusiyadan yan keçməklə edilən hərəkətlər sadəcə mənasızdır.

"Hraparak": Azərbaycan tərəfi yoldan ötən maşınları rahat şəkildə identifikasiya edə bilər"

Bu arada, daha bir erməni nəşri - "Hraparak"-ın yazdığına görə, azərbaycanlıların gorus-Qafan yolunda beton bloklar və postlar qoyması erməni sürücülərin psixikalına təsir etmək məqsədini daşıyır.

"Yolun bu hissəsindən keçid edən maşınların sürəti beton bloklar səbə

bindən minimuma endirilir, belə ki, hərəkət üçün dar çıxır qoyulub. Azərbaycan tərəfi yoldan ötən maşınları rahat şəkildə identifikasiya edə bilər", yazan adıçkilən erməni nəşri iddia edir ki, bu vasitə ciddi risklər yaradır. Guya insanlar bu məntəqədən keçməkdən qaçınacaqlar, xüsusilə Ermənistanın Milli Thlükəsizlik Xidməti bir neçə ay öncə sözügedən yoldan sürətlə, dayanmadan hərəkət etməyi tövsiyə olaraq irəli sürmüşdü" "Hraparak" yazır.

Beləliklə, Kreml bu olaydan sonra İrəvana dəqiq eyham vurub və ismaric yollayıb: məndən xəbərsiz bir addım da kənara atmırsan və bir daha üzünü Qərbə çevirib, mənim siyasətimə ləkə vurmağa çalışmırsan, çünki son asılı qaldığın tük rolunu məhz Rusiya oynayır.

Rövşən RƏSULOY

Nüfuzlu "El Bolet'n" nəşrində Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində itkin düşmüş azərbaycanlılar haqqında yazılıb

qeyd edir. Beynəlxalq humanitar hüququn tələblərinin kobud şəkildə pozulması demək olduğuna baxmayaraq, Ermənistan tərəfindən girov götürülən 29 uşaq, 98 qadın və 112 qoca olmaqla Azərbaycanın 267 dinc sakini azad edilməyib. Bu günə qədər 224 uşaq, 357 qadın və 225 qoca olmaqla 1102 azərbaycanlı girov erməni əsirliyindən azad olunub.

"El Bolet'n" nəşri yazır ki, azərbaycanlılar Qarabağ münaqişəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin geniş şəkildə həyata keçirdikləri vəhşiliklər nəticəsində ciddi narahatlıq doğuran şəraitdə itkin düşüblər. Nəşrdə qeyd olunub ki, girovların və hərbi əsirlərin qanunsuz saxlanması, onlara işgəncə verilməsi və şəxsi ləyaqətlərinə hücumlar erməni ekstremistləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən sisteməlik kollektiv cəza və ayrı-seçkilik siyasətinin bir hissəsidir.

Diqqətə çatdırılır ki, 25 ildən çoxdur Ermənistan itkin düşmüş şəxslərin taleyinin araşdırılması ilə bağlı beynəlxalq hüququn normalarına uyğun olaraq öhdəliklərini yerinə yetirmir. Əksinə, Ermənistan törətdiyi təcavüzə və vurulan saysız-hesabsız ziyanla görə öz məsuliyyətini inkar edir, azərbaycanofobiya və nifrət toxumu səpir.

Məqalədə insanlığa qarşı ən ağır cinayətlərdən birinin Azərbaycanın Xocalı şəhərində erməni ekstremistləri tərəfindən törədildiyi bildirilir. Qeyd olunub ki, öldürülən 613 şəhər sakinindən 63-ü uşaq, 106-sı qadındır, 8 ailə tamamilə məhv edilib. Hazırda 36-sı uşaq və 65-i

qadın olmaqla 196 Xocalı sakini hərbi Əsir və İtkin Düşmüş, Girov Götürülmüş Vətəndaşlarla Əlaqədar Dövlət Komissiyasında (2021-ci il iyulun 1-nə olan məlumatlar) itkin düşmüş kimi qeydiyyatdadırlar. Xocalıda Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 16-sı uşaq və 22-si qadın olmaqla girov götürülən 196 nəfərin 95-nə dair sübutlar var. Azərbaycan hökuməti münaqişə nəticəsində itkin düşmüş şəxslərin taleyinin aydınlaşdırılması üçün milli səviyyədə müvafiq tədbirlər görüb.

"El Bolet'n" nəşri qeyd edir ki, Azərbaycan ərazilərinin erməni işğalından azad edilməsi itkin düşənlərin taleyini müəyyənləşdirməyə imkan verir.

Məqalədə vurğulanıb ki, beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan girov və itkin düşmüş insan probleminə fəal şəkildə diqqət çəkib. Azərbaycan BMT-nin Baş Assambleyasının itkin düşənlərlə bağlı hər iki ildən bir qəbul etdiyi Qətnamənin qəbul olunmasının əsas təşəbbüskarlarından biridir. Azərbaycan, eyni zamanda, BMT-nin Qadınlara Statusu üzrə Komissiyasının "Silahlı münaqişələr zamanı girov götürülmüş qadınlar və uşaqların, o cümlədən sonradan həbs edilmiş qadınların azad edilməsi" Qətnaməsinin təşəbbüskarıdır. Həmin Qətnamə silahlı toqquşmada bütün tərəfləri təkidlə hərbi əməliyyatlar zamanı girov götürməməyə çağırır.

Qeyd olunub ki, azərbaycanlılara qarşı ağır cinayətlərdə günahkar olanların məsuliyyətə cəlb edilməsi ilə bağlı Azərbaycanda cinayət işi açılıb.

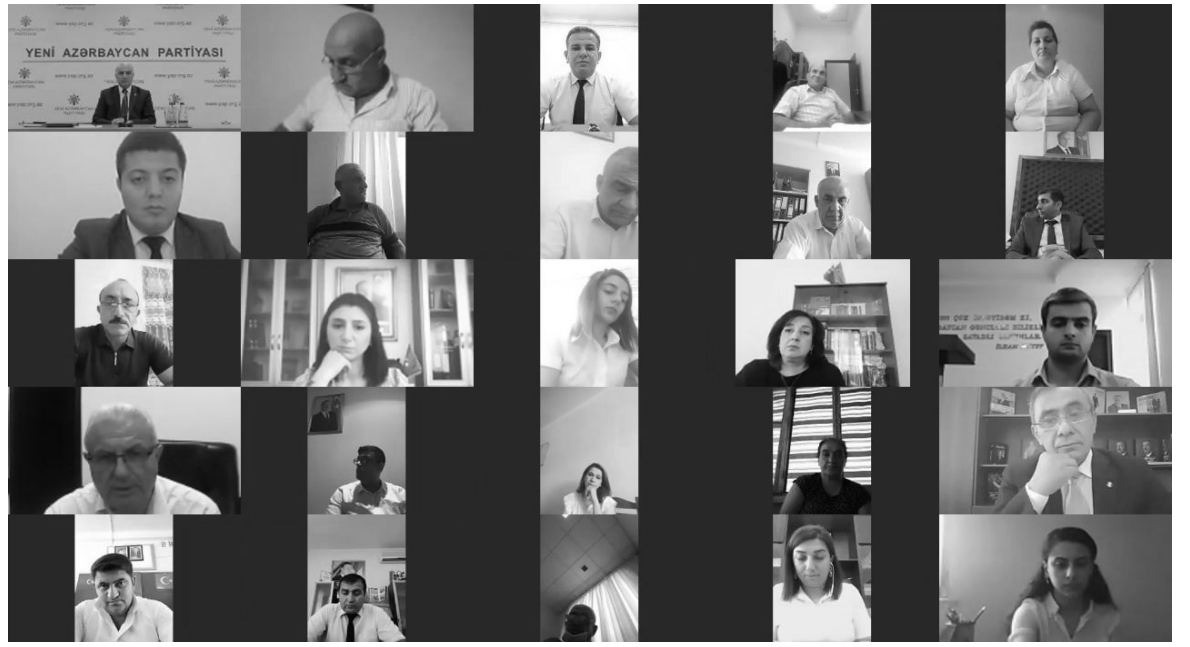
Sentyabrın 1-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Yevlax şəhər təşkilatının videoformatda X hesabat konfransı keçirilib.

Əvvəlcə müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

“Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması ilə ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında yeni tarixi mərhələnin əsası qoyulub”

YAP Yevlax şəhər təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

yamızın sədri cənab İlham Əliyevin proqram xarakterli, müasir dövrün, 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində Qələbəmizin yaratdığı yeni reallıqları özündə əks etdirən nitqi bütün partiya üzvləri üçün yeni vəzifələr müəyyənləşdirib. Qurultayda edilən çıxışlarda belə bir əminlik ifadə edildi ki, partiya yenilənmiş formatda daha fəal olacaq, qarşıda duran problemləri daha fəal icra edə-

Konfransın gündəliyi təsdiqləndikdən sonra YAP Yevlax şəhər təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı İlham Məmmədov hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Bildirib ki, 1992-ci ilin noyabrın 21-də Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması ilə ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında yeni tarixi

uzaqgörənliyi və qətiyyəti nəticəsində yaranan Yeni Azərbaycan Partiyası özünü bütün mənələrdə təsdiqləyərək, tarixin yeni çalarlarını özündə birləşdirməyi bacarıb. Partiyanın şəhər təşkilatının sədri qeyd edib ki, ulu öndərin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin möhkəm təməl üzərində qurulan Yeni Azərbaycan Partiyasına rəhbərliyi dövründə partiyamız daha böyük əzmkarlıq və ya-

radıcılıq nümayiş etdirib və partiyanın sosial bazası əhəmiyyətli dərəcədə güclənib.

İ.Məmmədov deyib ki, hesabat dövründə partiya sıralarına 675 nəfər yeni üzv qəbul olunub. Hazırda YAP Yevlax şəhər təşkilatının 64 ərazi ilk partiya təşkilatının sıralarında 8777 nəfər partiya üzvü var. Onlardan 4718 nəfəri qadınlardır. Bildirilib ki, hesabat dövründə partiya sı-

ralarına qəbul olunanların 90 faizini gənclər təşkil edir.

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Yevlax şəhər təşkilatının Nəzarət Təftiş Qrupunun sədri Səməd Hüseynovun hesabat məruzəsi dinlənilib.

Müzakirələr zamanı Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli, “Mədəniyyət” məhəlli ərazi ilk partiya təşkilatının sədri, şəhərin Heydər Əliyev adına sarayının direktoru Seymur Novruzov, YAP Yevlax şəhər təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri, rayonun “Kür” qəzetinin baş redaktoru Əminə Əhmədova, şəhər təşkilatı Gənclər Birliyinin sədr müavini, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Yevlax bölgəsi üzrə şö-

bəsinin məsləhətçisi Fərid Vaqifli çıxış

edərək rayon təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyətinə münasibət bildiriblər.

Konfransda çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının VII Qurultayında ölkə Prezidenti, Parti-

cəkdir. Qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasında bütün partiya üzvlərinin qüvvə və bacarıqlarının səfərbər edilməsinin vacibliyini xüsusi vurğulayan Ə.Tağıyev qeyd edib ki, Azərbaycan dövlətinin əldə etdiyi bütün uğurlara Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və müdrik rəhbərliyi sayəsində nail olunub.

YAP üzvlərinin hər zaman dövlətin inkişafı üçün bütün gücünü səfərbər etdiyini və bu inkişaf prosesində fəal iştirak etdiyini vurğulayan Ə.Tağıyev YAP Yevlax şəhər təşkilatına gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Konfransda YAP Yevlax şəhər təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Sevinc Fətəliyeva: Qarabağın dirçəlişi prosesi çox sürətlə həyata keçirilir

Mehriban Əliyevanın Şuşaya növbəti səfəri zamanı həyata keçirilən təməlqoyma və açılış mərasimləri, reallaşdırılan digər tədbirlər Şuşa şəhərinin qısa müddətdə tam bərpa olunacağını deməyə əsas verir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini Sevinc Fətəliyeva bildirib.

Deputat diqqətə çatdırıb ki, dövlətimizin başçısı müharibədən sonra azad olunmuş ərazilərə səfər edir, həmin torpaqlardan qarşıda duran vəzifələrlə bağlı öz mesajlarını verir. Bu baxımdan, Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Şuşa şə-

hərinə səfəri böyük əhəmiyyət kəsb edir. Deputatın sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyev azad olunmuş bölgələrə qalib ordunun və dövlətin qalib sərkərdəsi kimi səfər edir. Şuşa səfəri zamanı bir sıra infrastruktur layihələrinin, quruculuq işlərinin təməli qoyuldu, Şuşa şəhərinin baş planı təqdim edildi: “30 ilə yaxın müddət ərzində bu torpaqları işğal altında saxlayan düşmən dövlət siyasəti dərcəsinə çatdırılan terror hərəkətləri törədib, evləri, infrastrukturunu dağıdıb, yeraltı və yerüstü sərvətləri talan edib. Bir sözlə, bir vaxtlar həyat qaynayan rayonlarda dədə-babə torpaqlarından qovulan azərbaycanlıların ev-eşikləri erməni vandalları tərəfindən yerlə-yeksan

olunub. Bəli, bu, erməni xislətinin mahiyyətini, vandallığını, vəhşiliyini göstərir”.

S.Fətəliyeva qeyd edib ki, dövlətimizin başçısının Şuşaya növbəti səfəri də əlamətdar hadisələrlə yadda qaldı. Səfər zamanı dövlətimizin başçısı Şuşada bərpaquruculuq işləri ilə tanış oldu. Bülbülün ev muzeyi, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin abidəsinin, “Qarabağ” otelinin açılışları oldu, yeni yaşayış məhəlləsinin təməli atıldı və s. Molla Pənah Vaqifin məqbərəsinin açılışı, eləcə də, Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə Vaqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi böyük mədəniyyət hadisəsidir. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Prezident İlham

Əliyevin və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xüsusi diqqəti nəticəsində Şuşa şəhəri tezliklə dirçələcək, o cümlədən tarixi, mədəni və dini abidələrimiz bərpa olunacaq.

“Vətən müharibəsi dövründə biz xalq olaraq çox güclü həmrəylik nümayiş etdirdik. Siyasi baxışlarından, mövqeyindən və əqidəsindən asılı olmayaraq hər kəs bir amal uğrunda birləşdi. Təbii ki, biz buna Prezidentimizin həyata keçirdiyi uğurlu siyasət nəticəsində nail olduq. Bundan sonrakı mərhələdə isə Prezidentin tövsiyəsinə uyğun olaraq, qələbəmizi siyasi yollarla möhkəmləndirmək, erməni faşizmini və vandalizmini ifşa etmək üçün beynəlxalq müstəvidə fəaliyyətimizi gücləndirməliyik. Qarabağın, o cümlədən tarixi şəhərimiz olan Şuşanın dirçəlişi bu prosesdə mühüm rol oynayır”, - deyə S.Fətəliyeva vurğulayıb.

YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının X hesabat konfransı keçirilib

Sentyabrın 1-də Yeni Azərbaycan Partiyası Mingəçevir şəhər təşkilatının videoformatda X hesabat konfransı keçirilib. Əvvəlcə Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ulu öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Konfransın gündəliyi təsdiq edildikdən sonra YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının sədri Cavanşir Yusubovun hesabat məruzəsi dinlənilib. Bildirib ki, ölkə Prezidenti,

Müzəffər Ali Baş Komandan, Partiyamızın Sədri cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz 44 günlük Vətən müharibəsində böyük şücaət,

qəhrəmanlıq göstərdi və şanlı tariximizin əbədi Zəfər salnaməsini yazdı. Xalqımız hər zaman olduğu kimi, Vətən müharibəsinin ilk günündən Prezident İlham Əliyevin ətrafında müəlləh əsgər, bir yumruq kimi birləşdi, səfərbər oldu.

Yeni reallıqlar fonunda keçirilən Yeni Azərbaycan Partiyasının VII Qurultayında qəbul olunan qərarların partiyamızın qarşısında geniş imkanlar açdığını söyləyən C.Yusubov rəhbərlik etdiyi təşkilatın öz fəaliyyətini yeni tələblər əsasında qurmağa səy göstərdiyini bildirib. C.Yusubov onu da əlavə edib ki, bu gün YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının 7827 üzvü var.

Onların 4728 nəfəri qadınlar, 2656 nəfəri isə gənclərdir.

Sonra YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının Nəzarət Təftiş Qrupunun sədri Yaqub Hüseynovun hesabat məruzəsi dinlənilib.

Müzakirələr zamanı Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli, Y A P

Mingəçevir şəhər təşkilatı İdarə Heyətinin üzvləri - təşkilatın sədr müavini, Mingəçevir Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı İlham İsmayilov və Milli Məclisin deputatı Aydın Mirzəzadə, YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının sədr müavini, 33 saylı ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Təhmasib Hüseynov,

5 saylı ərazi ilk partiya təşkilatının sədri, Mingəçevir Dövlət Universitetinin rektoru Şahin Bayramov, şəhər təşkilatının İdarə Heyətinin üzvü, Qadınlar Şurasının sədri Nürçamal Əsgərova hesabat dövrü ərzində görülməli işlərdən bəhs ediblər.

Konfransda çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev bildirib ki, yarandığı gündən Yeni Azər-

baycan Partiyasının əsas məqsəd və məramı Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunub möhkəmləndirilməsindən, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsindən, demokratik, hüquqi, dünyəvi cəmiyyət qurulmasından, əmin-amanlıq, ictimai-siyasi sabitlik, milli həmrəylik, güclü və sosialyönümlü iqtisadiyyat yaratmaqdan ibarət olub: "Partiyamız 29 ildə öz məqsədlərinə yüksək səviyyədə nail olmaq üçün ciddi səylər göstərərək, qəbul etdiyi qərarları, irəli sürdüyü təşəbbüsləri, uğurlu layihələri ilə cəmiyyətdə nüfuzunu artırıb".

Tarixi Zəfərimizin yaratdığı reallıqlardan, yeni mərhələdə partiyamızın şəhər və rayon təşkilatlarının üzərinə düşən vəzifələrdən geniş bəhs edən Ə.Tağıyev YAP Mingəçevir şəhər təşkilatına gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb. Konfransda YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, professor Aqiyə Naxçıvanlının yap.org.az-a müsahibəsi

- Aqiyə xanım, Azərbaycan Vətən müharibəsində tarixi Qələbə əldə etməklə öz torpaqlarının işğalına son qoydu. Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş ərazilərə davamlı olaraq etdiyi səfərləri necə şərh edirsiniz?

- Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində quruculuq işlərinə hərbi əməliyyatlar dayandırıldıqdan dərhal sonra start verilmişdir. Dövlət başçısının həmin ərazilərə etdiyi səfərlər ilk növbədə aparılan işlərin xüsusi diqqət mərkəzində saxlandıqından xəbər verir. Bildiyiniz kimi, hələ ötən ilin noyabr ayının 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın işğaldan azad edilmiş Füzuli və Cəbrayıl rayonlarına səfəri zamanı Şuşa şəhərinə yeni avtomobil yolunun təməlqoyma mərasimindən dərhal sonra layihənin icrasına başlanmışdı. Bu ilin yanvar ayının 14-də isə Qafqazın incisi, Azərbaycan mədəniyyətinin beşiyi olan qədim Şuşa şəhərinin bərpasına başlandı. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev ailəsilə birgə Şuşa şəhərinə etdiyi səfərlərdən birinin gedişi zamanı öz çıxışında demişdi: "Otuz il ərzində düşmən torpaqlarımızı işğal altında saxladı. Bu illər ərzində işğaldan bütün şəhər və rayonlarımız, o cümlədən Şuşa şəhəri talandı, viran qoyuldu, qarət edildi. Ermənilər Şuşanın tarixi erməni şəhəri olduğunu iddia etsələr də, orda heç bir quruculuq işləri aparmayıblar. Erməni vandalları bu torpaqlardan tariximizi, mədəniyyətimizi yox etməyə çalışdılar. Lakin bacarmadılar. Bu gün artıq həmin torpaqların əsl sahibləri geri döndülər." Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş ərazilərə, o cümlədən Şuşa şəhərinə etdiyi hər bir səfəri bu torpaqların tarixən Azərbaycan xalqına məxsus olduğu və bundan sonra da əbədi olaraq belə qalacağı barədə bütün dünyaya verdiyi bir mesajdır.

- Avqustun 30-da Vaqif Poeziya Günləri Şuşa işğaldan azad edildikdən sonra şairin doğma şəhərində yenidən təşkil olunub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevə Vaqif Poeziya Günlərinin rəsmi açılışında iştirak ediblər. Həm də bu açılış mərasimi Molla Pənah Vaqifin bərpa olunmuş məqbərəsinin önündə keçirildi. Bu hadisənin ölkənin həm mədəni, həm də ictimai-siyasi həyatında kəsb etdiyi əhəmiyyəti barədə nə deyə bilərsiniz?

- 30 ilə yaxın müddət ərzində işğal altında olan bütün torpaqlarda, o cümlədən Şuşa şəhərində xalqımızın illər əsrlər boyunca qurub-yaratdığı evlər, muzeylər, məscidlər, tarixi-mədəni abidələrimiz erməni vandalları tərəfindən dağıdıldı, viran qoyuldu, talan

"Vaqif Poeziya Günlərinin bərpası Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına misilsiz töhfədir"

edildi. Çünki bu yerlərin onlara aid olmadığını və gec-tez buralardan qovulacaqlarını hamıdan yaxşı ele ermənilər özləri bilirdilər. Torpağın əsl sahibləri həmin torpaqda yollar çəkər, binalar tikir, qurur, yaradır, la-

zım məğlubiyyətimizi qaçılmaz etmişdi. Ancaq Azərbaycan xalqı heç vaxt bu işğalla barışmadı. Bu gün şanlı Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə bütün torpaqlarımızı, o cümlədən Şuşanı azad edib və bu, bir realıqdır. 44 günlük Vətən müharibəsi bizim şanlı tariximizdir. Bu tarix əbədi yaşayacaq. Çünki bu Qələbə tarixdə bənzəri olmayan qələbədir. Şuşa işğala məruz qaldıqdan sonra bütün tarixi abidələr, mədəni abidələr ermənilər tərəfindən dağıdıldı. Həmçinin 39 il əvvəl Şuşada Ulu Öndərin iştirakı ilə açılışı olmuş Vaqifin məqbərəsi də Erməni vandalizminin qurbanı oldu. Lakin torpaqlarımız azad ediləndən sonra məqbərənin bərpasını Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu öz üzərinə götürdü. Beləliklə, dahi şairimizin məqbərəsi də, Vaqif Poeziya Günləri də bərpa edildi, "Xarıbül-bül" festivalı da bərpa edildi. Ümumiyyətlə, Şuşanın bərpası istiqamətində 7 ay ərzində artıq çox böyük işlər görüldü. Şuşanın elektrik təsərrüfatı bərpa edilib, şəhərə suyun verilməsi bərpa olunub, tarixi abidələrin bərpasına start verilib. O cümlədən Xan qızı Natəvanın bulağı bərpa edilib. Hal-hazırda üç məsciddə təmir-bərpa işləri gedir. Qeyd edək ki, bu məscidlərin təmirini də Heydər Əliyev Fondu öz üzərinə götürüb. Şuşada "Xarıbül-bül" hoteli istifadəyə verilib və artıq may ayı ayırlarında ilk qonaqlarını qəbul edib. Bütün bunlar bir daha göstərir ki, Şuşaya tam mənada zəngin həyatı qaytarmaq üçün bütün zəruri addımlar atılır və bu tədbirlər artıq öz möhtəşəm nəticələrini verməkdədir.

- Aqiyə xanım, bildiyim qədər Səiz özünü də Xan qızı Natəvanın birbaşa köləcəsiniz. Bu qan bağlılığı Sizin qəlbinizdə Şuşaya bağlılığınıza nə dərəcədə təsir edir?

- Tamamilə düz deyirsiniz. Bir qədər sadəcə olsun deyə nəsil şəcərəmizi belə təsvir edim: mənəm atam Həbib Naxçıvanski Əkbər Naxçıvanski oğludur. Əkbər Naxçıvanski anası Xanbikə də Xan qızı Natəvanın doğma qızıdır. Beləliklə, mən birbaşa Xan qızı Natəvanın köləcəsiməm. Babam Əkbər Naxçıvanski isə Xan qızının sevimli nəvəsi olub və onun uşaqlıq illəri məhz nəvəsinin, Xan qızı Xurşudbanu Natəvanın yanında keçib. Təbii ki, bu qan bağlılığı mənəm üçün həm qürur mənbəyidir, həm də Şuşaya olan sonsuz məhəbbətimi şərtləndirən əsas amillərdən biridir. Çox istədim ki, yaxın vaxtlarda bu qədim və müqəddəs şəhərimizi ziyarət edim, möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin yenidən Şuşaya qayıtdığı Natəvan bulağından su içim.

Paytaxt sakinləri məhdudiyyətləri necə qarşıladı? - SORĞU

Bu gündən Covid-19 pasportu olmayan şəxslərin bəzi ictimai işə və qapalı ərazilərə daxil olmasının qadağan olunması ilə bağlı qərar qüvvəyə minib. Bu barədə SİA olaraq, paytaxt sakinləri arasında sorğu keçirdik. Həmin sorğunu sizə təqdim edirik.

Paytaxt sakini Həkimət Dadaşov: "Hökumət çox düzgün qərar verib. Hər şey cənab Prezidentin tapşırığına uyğun olaraq həyata keçirilir. Məncə, bu tədbir insanların sağlamlığı üçün olduqca faydalı olacaq. Yoluxmaların daha da artmasının qarşısını almaq üçün mütləqdir ki, hər kəs vaksinasıyadan keçsin. Ancaq bundan sonra rahat şəkildə əvvəlki normalamıza geri

qayıda bilirik. Mən özüm fevral ayında artıq ikinci doza vaksini qəbul etmişdim".

Paytaxt sakini Ayxan Dadaşov: "Hesab edərim ki, bu çox yerində verilmiş qərardır. Aydın şəkildə görürük ki, günlük yoluxmaların sayı kəskin artıb. Hamı vaksin olursa, lap yaxşı olar. Bununla da, əvvəlki darıxdırıcı həyatımıza geri qayıdırıq. İndi təəssüflər olsun ki, biri vurdurur, biri vurdurmur. Mən özüm də həm özümün, həm də ətrafdakılarımın həyatını riskə atmamaq üçün vaksinasıyadan elə ilk vaxtdan keçmişəm".

Paytaxt sakini Zeynəb Sultanova: "Hamı necə, biz də elə. Mən özüm bu qərarla olduqca razıyam. Özüm də iş yerindən tələb edildiyi üçün vaksinasıyadan keçmişəm. Vaksinasıya ilə bağlı alimlər yetərinə danışır. Onlar bunu məsləhət görürlər ki, yeganə çıxış yolu vak-

sinasıyadır. Buna görə də, vaksinasıyadan qorxmaq lazım deyil".

Paytaxt sakini Günay Mirzəyeva: "Mən bu qərarın düzgün qərar olduğunu düşünürəm. Qapalı ərazilərə Covid-19 pasportu olmadan girişin qadağan olunması nə işə yarayacaq? Güya, belə olduqda virusa yoluxmayacağıq. Mən buna inanmıram. Təəssüflər olsun ki, mən özüm iki doza vaksin qəbul etmişəm. Bunun əks təsiri ilə də üzləşməli oldum".

Paytaxt sakini Firudin Kazımzadə: Bilirsiniz ki, günü-gündən yo-

luxmaların sayı artır. Odur ki, dövlətin bu cür qərar verməsi çox yaxşı oldu. Bizim bu bəlaya qarşı yeganə silahımız vaksindir. Odur ki, mütləq vaksinasıyadan keçməliyik ki, özümüzün və ətrafdakılarımızın sağlamlığını qoruyaq. Mən özüm birinci doza vaksini qəbul etdim. İkincinin vaxtı isə sabahdır. İnşallah sabah gedib, ikinci dozanı qəbul edəcəm".

Paytaxt sakini Mehriban Davudova: "Mən özüm iki doza vaksin qəbul etmişəm. Belə hesab edərim ki, tez bir zamanda ölkəmizdə hamı vaksinasıyadan keçməlidir. Nə qədər ki, vaksinasıya prosesi tam olmayacaq, əvvəlki rahatlığımıza qayıda bilməyəcəyik. Odur ki, həm sağlamlığımızı qorumaq, həm də əvvəlki həyatımıza tez bir zamanda qayıtmaq üçün gerek hamı vaksin olunsun".

Paytaxt sakini Kamran Həsənov: "Mən hər iki doza vaksini qəbul etmişəm. Çünki virus əleyhinə

yeganə silah vaksindir. Bütün dünyaya pandemiya ilə boğuşur. Odur ki, bu cür tədbirlər yerindədir. Hətta mən deyirdim ki, qaçınılmazdır. Nəzarət daha da gücləndirilməlidir. Bundan başqa yol qalmayıb".

Paytaxt sakini Rəyza Rüstəmzadə: "Covid-19-a yoluxma bu gün olduqca sürətlə artır. Odur ki, hökumətin bu qərarı olduqca yerində verilmiş qərardır. Ümumiyyətlə alimlər, həkimlər açıqlayırlar ki, vaksinasıya olunmaq tamamilə sağlamlıqdır. Yeni bundan qorxmaq çəkinmək lazım deyil. Əksinə, könlü vaxtı gələn kimi gedib vaksinasıyadan keçmək lazımdır. Sağlamlığımızı riskə atmamalıyıq".

Paytaxt sakini Elvin Cəmilov: "Əslində bu çox yaxşı bir qərardır. Mən özüm iki doza vaksin qəbul etmişəm. Heç bir əks təsiri görməmişəm. Özümüzün və ətrafdakılarımızın, sevdiklərimizin həyatını qorumaq üçün vaksinasıyadan mütləq keçməliyik".

Turqay Musayev

YAP Gənclər Birliyi "Ümumrespublika Xəmsə Festivalı"na start verir

lar arasında mövcud əlaqələri inkişaf etdirmək və milli-mənəvi dəyərlərimizə, tariximizə bağlı vətəndaş kimi formalaşmalarına dəstək olmaqdır. Azərbaycanın bütün regionlarını əhatə edəcək Festivalda ümumilikdə 420 nəfər gənc iştirak edəcək. Yeni Azərbaycan Partiyasına üzv və bitərəf gənclərdən formalaşdırılmış 84 komanda festival çərçivəsində 9 regional turda mübarizə aparacaq. Sentyabr ayı ərzində davam edəcək layihənin finalı Gəncə şəhərində baş tutacaq.

Sentyabrın 7-də YAP Gənclər

Birliyinin təşkilatçılığı ilə "Nizami Gəncəvi İli"nə həsr olunmuş "Ümumrespublika Xəmsə Festivalı"na start veriləcək.

İlk dəfə açıq havada keçiriləcək intellektual festivalın məqsədi Azərbaycan gəncliyinin dünya görüşünə, fərdi inkişafına töhfə vermək, on-

Prezidentin köməkçisi: "Oktyabrın 1-dək iki dozadan birini qəbul etmiş şəxslər ictimai işə obyektlərinə daxil ola biləcəklər"

Sentyabrın 1-dən etibarən iri ticarət mərkəzlərinə, mehmanxanalara, kafelərə, restoranlara və digər ictimai işə obyektlərinə giriş üçün vətəndaşlardan mütləq qaydada COVID-19 pasportu tələb olunur. Oktyabrın 1-dək iki dozadan birini qəbul etmiş şəxslər COVID-19 pasportunu təqdim etməklə ictimai işə obyektlərinə daxil ola biləcəklər.

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının iqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri Şahmar Mövsümov bildirib.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarına əsasən, oktyabrın 1-dən etibarən isə yalnız hər iki vaksin dozasını qəbul etmiş şəxslər iri ticarət mərkəzlərinin, mehmanxanaların, kafelərin, restoranların və digər ictimai işə obyektlərinin xidmətlərindən yararlanıla biləcəklər.

Şahmar Mövsümov, həmçinin qeyd edib ki, açıq havada fəaliyyət göstərən restoran və kafelərə giriş üçün vətə-

daşlardan COVID pasportu və ya immunitet sertifikatı tələb edilmir. İctimai nəqliyyatda isə COVID-19 pasportu ilə bağlı hansısa məhdudiyyət yoxdur, sərnis?inlərdən yalnız tibbi maskadan istifadə etmək tələb olunur.

Vüqar Rəhimzadə: "Möhtərəm Prezidentimizin mədəniyyət paytaxtımıza hər səfəri verdiyi vədlərin reallığa çevrilməsinin təqdimatıdır"

"Avqustun 29-da dövlət başçısı İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Qarabağın tacı Şuşamıza sayca beşinci səfəri təkcə xalqımızın deyil, həm də dünya ictimaiyyətinin diqqət mərkəzində oldu. Ümumiyyətlə, möhtərəm Prezidentimizin mədəniyyət paytaxtımıza hər səfəri verdiyi vədlərin reallığa çevrilməsinin təqdimatı kimi dəyərləndirilir."

Müzəffər Ali Baş Komandan 2020-ci il noyabrın 8-də Şuşanın işğaldan azad edilməsi müjdəsini xalqa çatdırarkən "Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtdıq! Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!" vədinin davamı olaraq növbəti çıxışlarında "Xarıbülbul" musiqi festivalının, Vaqif Poeziya Günlərinin bərpa ediləcəyini bildirmişdi. Həmçinin dövlət başçısı Şuşanın əvvəlki simasının bərpa ediləcəyini, dünyanın ən gözəl şəhərləri sırasında olacağını əsas hədəf kimi müəyyənləşdirmişdi. Bu baxımdan artıq əminliklə demək olar ki, Prezident İlham Əliyevin mədəniyyət paytaxtımıza hər səfəri mühüm hadisələrlə dolu Zəfər tariximizi yeniyeni çalarlarla zənginləşdirir. Cənab İlham Əliyevin Şuşa şəhərinə növbəti səfəri də bir daha bu unikal diyarımızın zəngin mədəni və mənəvi ruhunun dünyaya çatdırılması istiqamətində mühüm addım oldu. Şuşanın dirçəldilməsi, bərpası, yenidən Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət paytaxtına çevrilməsi istiqamətində həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər çərçivəsində bir sıra açılışlar edildi, ən əsası Vaqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi ənənəsi bərpa olundu. Gözün aydın, Qarabağın tacı, Azərbaycanımızın döyünən ürəyi əziz Şuşamız!"

Bu fikirləri "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə KİV-ə

açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, cənab Prezidentin və birinci xanımın iştirakı ilə Molla Pənah Vaqifin büstünün və məqbərəsinin, Bülbulün ev-muzeyinin açılış mərasiminin keçirilməsi, eyni zamanda, "Otel və Konfrans Mərkəzi"nin təməlinin qoyulması son 9 ayda erməni əsirliyindən xilas olmasının sevincini yaşayan Şuşamızın mədəni və sosial həyatında mühüm hadisə oldu. "Qarabağ" hoteli əsaslı təmirdən sonra öz qapılarını yenidən qonaqların üzünə açdı: "Dünyaya səslənən, Azərbaycan xalqının tolerantlığına, tarixinə, mədəniyyətinə bağlılığının təqdimatı olan, Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən "Xarıbülbul" musiqi festivalının ardınca Vaqif Poeziya Günlərinə ev sahibliyi edən Şuşanın qonaqları gördükləri unikal mənzərələrdən heyranlıqla qızıl dəyərlərini gizlədə bilmirlər. Qısa müddətdə bərpa və quruculuq işlərinin miqyasının genişliyi, ən əsası Şuşanın sözün əsl mənasında dirçəldilməsi hər bir azərbaycanlının qəlbində sonsuz qürur hissi yaratmaqla yanaşı, dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Vaqif Poeziya Günlərinin rəsmi açılışındakı nitqində yer alan, işğalçı Ermənistan və onun havadarlarına ünvanlanan "Biz bu gün Şuşadayıq və bundan sonra Şuşada əbədi yaşayacağıq" bəyanatı sabahımıza böyük inam,

əminlik, gözü hələ də Şuşamızda olan yağı düşməne ciddi mesaj oldu."

V.Rəhimzadə vurğulayıb ki, dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş torpaqlarımıza, xüsusilə mədəniyyət paytaxtımız Şuşaya hər səfəri ermənilər tərəfindən böyük kədərlə qarşılanır: "30 il Şuşanı erməni şəhəri kimi təqdim etməyə çalışan düşmən bunu bacara bilmədi? Təbii ki, yox! Çünki yalanın həqiqət üzərində qələbəsi mümkün deyil. Hər zaman danışan tarix, onun əsas yardımçısı isə əlahəzrət fakt olur. Dövlət başçısı İlham Əliyev sözügedən tədbirdəki nitqində "Əgər bu, erməni şəhəri idisə, niyə belə vəziyyətdə idi, niyə dağılmış vəziyyətdə idi, niyə bir dəne bina tikilməyib? Üç-dörd erməni məmurunun yeni villalarından başqa bir dəne də yeni bina tikilməyib. Köhnə binalar hamısı dağıdılıb, tarixi binalar dağıdılıb" fikirləri ilə bir daha bu reallığı da açıqladı ki, torpaqların sahibi qurucu, bərpəedici, hər daşını, qayasını bir tarix kimi qoruyan olur. Dünya Azərbaycanın timsalında bunu görür. Dağıtmaq, məhv etmək, özgeçsinin torpağına göz dikmək ermənilərin xislətidir. Ermənistan da nə qədər hakimiyyət dəyişsə belə, onların faşizm ideologiyası, xislətləri dəyişməz olur. Amma yenə də qalib tərəf ədalətə, beynəlxalq hüquqa əsaslanan, heç bir dövlətin torpağında gözü olmayan, humanizm prinsiplərinə söykənən ölkə, xalq olur."

Baş redaktor ölkə Prezidentinin Vaqif Poeziya Günlərinin rəsmi açılışındakı nitqində yer alan bu mühüm məqama da xüsusi diqqət yönəldib ki, işğal dövründə həm keçmiş məcburi köçkünlər, həm bütün Azərbaycan xalqı, o cümlədən də mən dəfələrlə fikirləşirdik ki, dünyada ədalət yoxdur. Çünki

ədalət olsaydı, bu vəziyyətə düşməzdik. Ancaq həyat göstərdi ki, ədalət var, sadəcə, dözümlü, səbirli olmaq lazımdır. Ədaləti bərpa etmək üçün isə yorulmadan çalışmaq, hədəfə doğru getmək gərəkdir. Bu gün hamımız deyirik ki, bəli, ədalət var, ədalət bərpa edildi.

"Azərbaycan ədalətin bərpa olunması üçün 30 ilə yaxın səbir, dözümlü nümayiş etdirdi, eyni zamanda, diplomatik üstünlük qazandı" söyləyən Vüqar Rəhimzadə vurğulayıb ki, ölkəmizin 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində tarixi Qələbəsinə də möhkəm hüquqi baza əsas rol oynadı: "Azərbaycan Ordusu öz torpaqlarımızda döyüşdü, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək, 30 ilin işğalına son qoymaq üçün mübarizə apardı, şəhidlərimizin canı, qanı bahasına Qələbəmizi qazandıq. Bu Zəfər Azərbaycanın 28 ildir dünyaya ünvanladığı çoxsaylı sualları da cavablandırdı. Dövlət başçısının da vurğuladığı kimi, danışıqlar prosesi 30 ilə yaxın davam etdi, heç bir nəticəsi olmadı.

"Postmünaqişə dövrünün reallıqları, ən əsası 30 illik işğal və İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə beynəlxalq güclərin tutduğu mövqe onu göstərdi ki, bu məsələ heç vaxt danışıqlar yolu ilə öz həllini tapa bilməzdi. Çünki azərbaycanlıları bu vəziyyətlə barışdırmaq istəyir, dondurulmuş münaqişəni alternativsiz bir variant kimi təqdim etməyə çalışırdılar. Dövlətimiz isə ən yüksək tribunalardan Azərbaycan xalqının işğalla heç zaman barışmayacağını, əgər məsələ sülh yolu ilə öz həllini tapmasa, ərazi bütövlüyümüzü müharibə yolu ilə bərpa edəcəyimizi bəyan edirdi. Beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsipləri bu haqqımıza əsas verirdi. Azərbaycan 44 günlük Və-

tən müharibəsində BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini təkbəşinə icra etdi, ədaləti bərpa etməklə illərdir onun yoxluğu barədə düşüncələrdə də dəyişikliyə şərait yaratdı. Bir daha təsdiqləndi ki, bütün münaqişəli məsələlərin həllində, həmçinin beynəlxalq münasibətlərdə güc və hüquq, ədalət əsasdır. Bütün sahələrdə böyük uğurlara imza atan, təcrübəsi nümunə olan Azərbaycan dünyanın hər bir tarixinə yeni parlaq səhifə yazmaqla müharibə praktikasının, taktikasının öyrənilməsinə də bir zərurətə çevirdi",- deyərək baş redaktor bildirib.

V.Rəhimzadə 30 ilin reallıqlarına qısa baxış fonunda böyük qüurlə işğaldan azad edilən torpaqlarımızın, o cümlədən Şuşanın cənnət məkana çevrilməsindən də bəhs edib: "Artıq Şuşa şəhərinin də baş planı təqdim edildi. Bu, Böyük Qayıdışa doğru növbəti addımdır. Şuşanın bərpasına dövlət başçısı İlham Əliyevin mədəniyyət paytaxtımıza ilk səfəri zamanı, yanvarın 14-də start verilmişdi. 8 ayda görülmə işlərin, icra olunan layihələrin əhatə dairəsi genişdir. Azərbaycanın malik olduğu iqtisadi və maliyyə imkanları bu layihələri uğurla baş çatdırmağa əsas verir. Ölkə Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin işğaldan qurtulmuş ərazilərimizə hər səfəri bərpa və quruculuq işləri ilə bağlı hədəfləri özündə ehtiva edən "yol xəritəsi"nin ölkə ictimaiyyətinə, həmçinin dünyaya təqdimatında mühüm rol oynayır. Tarixlə müasirliyin vəhdəti fonunda aparılan bərpa və quruculuq işləri tezliklə Şuşamızı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevirəcək."

Sentyabrın 15-də dərslər açılır? Ekspertlər aydınlıq gətirdilər

"Ali təhsil müəssisələrində tədrisin təşkilatı artıq kifayət qədər ciddi problemə çevrilib. Çünki orta ümumtəhsil məktəblərində pandemiya dövründə tədrisin təşkilatı həftədə iki dəfə həyata keçirilərsə də, ənənəvi təhsil bərpa edilsə də, ali təhsil müəssisələrində bu ciddi problem olaraq qalıb". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında təhsil eksperti Kamran Əsədov deyib. Onun sözlərinə görə, belə ki, ali təhsil müəssisələrimizdə təhsil alan tələbələr 1 il 6 aydan çoxdur ki, məsafədən dərslə iştirak edirlər: "Bu da onların zəruri bilik əldə etməsinə ciddi şəkildə təsir göstərib. Xüsusən tibb və

mühəndislik ixtisaslarında tələbələrin ciddi şəkildə problem yaşadığını şahidiyik. Digər tərəfdən bölgələrdə internet problemi, eyni zamanda tibb və mühəndislik ixtisaslarının öyrədilməsində müəyyən dərslərin keyfiyyətli olmaması hesab edirəm ki, birmənalı şəkildə tədrisə öz mənfi təsirini göstərir. Bütün bunları nəzərə alaraq biz mütləq şəkildə ənənəvi təhsilə qayıtmalıyıq. Amma burada da müəyyən qədər istisnalar olmalıdır. Ali təhsil müəssisələrində ixtisaslar üzrə əsas fənlərin ənənəvi təhsilə keçirilməsi, ikinci dərəcəli fənlərin isə onlayn rejimdə keçirilməsi daha effektiv olar. Orta ümumtəhsil məktəbləri ilə bağlı məsələ isə biraz fərqlidir. Belə ki, bizim orta ümumtəhsil müəssisələri

mizdə tədrisin təşkilatı 2020-ci ilin 15 sentyabrında və 2021-ci ilin fevral ayında baş tutub. Biz orta ümumtəhsil məktəblərində tədrisi təşkil etmək vərdişlərinə sahibik. Amma burada müəyyən istisnalar var. İndiyə qədər 10 və 11-ci sinif şagirdləri tədris prosesində ənənəvi qaydada iştirak edə bilmirdilər. Bu da onların ali təhsil müəssisələrinə, eyni zamanda buraxılış imtahanının nəticələrinə təsirini göstərirdi".

Mövzu ilə bağlı təhsil eksperti İlqar Orucov fikir bildirib: "Ali təhsil müəssisələrinin açılıb-açılmaması ilə bağlı hələ yekun bir qərar yoxdur. Hazırkı dövrdə ölkəmizdəki vəziyyət heç də ürəkəçən deyil. Yoluxma sayı kifayət qədər artıb. Amma bir məsələ də var ki, biz koronavirusla yaşamağı öyrənməli-

yıq. Türkiyədə ali təhsil müəssisələrinin açılması prioritetdir. Baxmayaraq ki, orada həm insan sayı çoxdur, həm də yoluxma sayı günü-gündən artır. Amma artıq sentyabrın əvvəllərində təhsil müəssisələrinin açılması məsələsi gündəmdədir. Düşünürəm ki, ən azı fərqli-ferqli ölkələrin bu istiqamətdə təcrübələri öyrənilməlidir. Biz çox istəyirik ki, bütün təhsil müəssisələri ənənəvi qaydaya qayıtsın. Amma çox təəsüf ki, vəziyyət ölkəmiz üçün yaxşı deyil. Əgər, vəziyyət yaxşıya doğru getsə, təhsil müəssisələrinin açılmasında bir problem olmayacaq".

Arzu Qurbanzadə

50 mindən çox şəxsin işə cəlb edilməsi üçün proqram təkmilləşdirilir

Hazırda 56 min şəxsi əhatə edən ödənişli ictimai işlər proqramının təkmilləşdirilməsi tədbirləri aparılır. Bu barədə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində keçirilən kollegiya iclasında deyilib.

Nazir bildirib ki, ödənişli ictimai işlərə cəlb olunanlar əsasən ilkin peşə hazırlığı olmayanlardır: "Buna görə də onların proqram çərçivəsində bu və ya digər konkret peşə sahələri üzrə işlə təmin edilməklə həmin sahələrə aid ilkin peşə biliklərinə, bacarıqlara yiyələnmələrinə, beləliklə, bu bacarıqlar hesabına gələcəkdə müstəqil şəkildə öz işlərini qura bilmələrinə şərait yaradılması da hədəflərdən biridir".

Beynəlxalq məhkəmə ermənilə

Soyqırımı bütöv bir insan qrupunun mövcudluq hüququnu tanımaqdan imtina etməkdir. Ayrıca bir insanın qətlə yetirilməsi (soyqırımı) ayrıca bir fərdin yaşamaq hüququnu tanımaqdan imtina kimi xarakterizə olunur. Azərbaycan parlamentinin erməni vandalizminin növbəti hissəsi olan Xocalı soyqırımının dünya parlamentləri tərəfindən tanınması istiqamətində fəaliyyətini qənaətbəxş hesab etmək olmaz. Çünki Xocalı soyqırımının tanınması üçün Azərbaycan parlamentində kifayət qədər komissiyalar, dostluq qrupları fəaliyyət göstərirlər.

Mümkün deyilmi həmin qrup üzvləri gedib xarici ölkələrin parlamentlərində oturaraq, orada Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində iş aparsınlar. Dərinə getmədən yalnız onu demək olar ki, Azərbaycan parlamentinin Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində kifayət qədər imkanları və niçəqləri mövcuddur. Qeyd etmək lazımdır ki, ilk dəfə olaraq, 1965-ci ildə Uruqvay parlamenti qondarma "erməni soyqırımını" tanıdı. Azərbaycan parlamenti Meksika, Pakistan, Kolumbiya və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının parlamentindən başqa Xocalı soyqırımını tanıdı bilməyib. 2011-ci il oktyabrın 24-də Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzvü seçilməsi və 57-ci "Aurovision" musiqi yarışmasında Azərbaycanın qalib gəlməsi göstərdi ki, bizdə mübarizə əhval-ruhiyyəsi kifayət qədər yüksəkdir. Sadəcə, hədəfləri müəyyənləşdirmək və maraqları həyata keçirmək üçün saylər göstərmək lazımdır.

Erməni xunta rejimi öz vəhşiliklərini etiraf edirlər

İngilis jurnalisti Tomas de Val "Qarabağ" kitabında konkret olaraq göstərir ki, Xocalı soyqırımının törədilməsi ilə bağlı Serj Sarkisyanə sual etdikdə, o, Xocalı soyqırımını bilərəkdən törətdiklərini etiraf edib: "Serj Sarkisyan dedi ki, azərbaycanlılar elə bildirdi ki, zarafat edirik, biz Xocalıda heç bir cinayət törətməyəcəyik. Amma biz azərbaycanlılara sübut etdik ki, bunu bacarıyıq". Azərbaycanlılara qarşı soyqırımı həyata keçirən S.Sarkisyanın hakimiyyətə gətirilməsində Rusiya maraqlı olub. Burada da Türkiyənin ən böyük səhvi o oldu ki, S.Sarkisyanə futbol diplomatiyası ilə hüquqi status verdi. Gərək Türkiyə eli minlərlə azəri türkünün qanına batan S.Sarkisyanı bir dövlət başçısı kimi tanımayaydı. Azer-

baycanlılara qarşı soyqırımı və terror aktları törədən 30 erməni hazırda axtarıldadır. Onların arasında işğalçı ölkənin dövlət başçısı S.Sarkisyanın və müdafiə naziri Seyran Ohanyanın da adları var. Hesab edirik ki, Sarkisyan kimi cinayətkarların cəzasız qalmamaları üçün Türkiyə də Xocalı soyqırımını rəsmən tanımalıdır. Bundan sonra beynəlxalq məhkəməyə müraciət edilməlidir ki, Xocalı faciəsi soyqırımı kimi tanınsın. Xocalı soyqırımının dünya dövlətləri tərəfindən tanınması istiqamətində aparılan təbliğat informasiya müharibəsi səviyyəsindən çıxaraq hüquqi müstəviyə keçməlidir. 1988-ci ildə ermənilərin Topxana meşəsində ağacları kəsmələri Azərbaycan xalqının birləşməsinə təkan oldu. Ümumi şəkildə desək, Topxana xalqı bir bayraq altına toplamışdır. Hakimiyyətdə olanlar xalqla birləşməkdənsə, Moskvaya qucaq açmağa üstünlük verdi. Kamran Bağirovun Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illəri durğunluq illəri kimi dəyərləndirmək olar. Əsas siyasi proseslər Ə.Vəzirovun və A.Mütəllibovun hakimiyyətdə olduqları illərdə cərəyan edib. O zaman Sovet İttifaqının dağılması qaçılmaz idi. Ə.Vəzirov və A.Mütəllibov Moskvadan tamamilə asılı idilər. Ə.Vəzirov Azərbaycan dilini bilməyən xalqından ayrı düşmüş bir şəxsi idi ki, Moskva onu Azərbaycan MK-nın birinci katibi qoymuşdur. Əsasən, o, bir növ canişin kimi fəaliyyət göstərirdi. Əbdürrəhman Vəzirovun ən böyük bağışlanmaz səhvi onda ibarət idi ki, o, Ermənistan-dan qovulan 200 min azərbaycanlı-nı Dağlıq Qarabağda deyil, Bakıda məskunlaşdırdı. Hansı ki, bu insanlar Ermənistanın dağlıq zonasında yaşamış və kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan insanlar idi. Onları Dağlıq Qarabağda yerləşdirməklə orada demoqrafik vəziyyəti gücləndirmək olardı. Əgər 200 min qaçqın və məcburi köçkün Dağlıq Qarabağda məskunlaşdırsa, oradakı bütün situasiya kökündən dəyişə

bi-lərdi. Bununla da sonrakı münafişlərin, həm də torpaqların işğalının qarşısını almaq olardı. Ermənilər qarşılarında 200 minlik güclü qüvvə görəcəkdirlər. Hansı ki, bu 200 minlik qüvvədə ermənilərə qarşı nifrət və qəzəb var idi. Onlar daha böyük qətiyyət və mübarizliklə vətənlərini qoruya bilərdilər. Ancaq onlar paytaxta gətirildi. Bununla da Bakıda daxili situasiya gərginləşdi. Bu azmış kimi Ə.Vəzirov heç bir siyasi iradə göstərmirdi, Moskvanın diktəsi altında idi. Xalqdan ayrı düşməkdənsə xalqın önünə çıxıb, ümumi düşməne qarşı birləşməklə Dağlıq Qarabağ kimi fəlakətin qarşısını almaq olardı. Həm də 20 Yanvar faciəsi də baş verməzdi. 20 -ci əsrin ən dəhşətli soyqırımı olan Xocalı genosidi də törədilməzdi. Ə. Vəzirovun dövründə qoyulan fundament Ayaz Mütəllibovun hakimiyyəti dövründə daha da dərinləşdi. Nəticədə, 20 Yanvar və Xocalı faciələri baş verdi. Qafqazda imperiyalar və ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə köçürülməsi 1991-ci il noyabrın 20-də Martininin azərbaycanlılar yaşayan kəndlərinə uçan nümayəndə heyətini aparən vertolyot Qarakənd üzərində terrora məruz qalır. Azərbaycanın dövlət katibi Tofiq İsmayilov, baş nazirinin müavini Zülfü Hacıyev, dövlət müşaviri Məhəmməd Əsədov, baş prokuror İsmət Qayıbov, prezidentin mətbuat katibi Osman Mirzəyev, dövlət-hökumət xadimləri Vəqif Cəfərov, Vəli Məmmədov, Qurban Namazəliyev, DQMV hüquq-mühafizə, təhlükəsizlik orqanlarına başçılıq edən rusiyalı generalar daxil olmaqla 20-dən çox adam həlak olur. Bütün bunlar A.Mütəllibovun dövlət idarəetməsində yol verdiyi səhvlərinin acı faciəvi nəticələri olmuşdur. A.Mütəllibovu devirib, hakimiyyəti zəbt edən AXC iqtidarı da Azərbaycana yalnız uğursuzluqlar gətirdi. Qonşu dövlətləri hədələmələri regionda ölkəmizin təklənməsinə gətirib çıxartdı ki, bunun da acı fəsadlarını

Azərbaycan xalqı yaşamaq istədi. Azərbaycanın dövlət olaraq özünü-təsdiqi və problemlərinin həlli yalnız Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra həll ediləməyə başladı. Ümummilli liderin apardığı məqsədyönlü, müdirik siyasət nəticəsində Azərbaycan qurtuluşundan həlledici dönüşə qədəm qoydu. Hələ 1969-cu ildə Heydər Əliyev Azərbaycan SSR-nin MK-nın birinci katibi seçildəndən respublikamızın inkişafının əsası qoyulmuşdur. Heyatın bütün sahələrində geniş islahatlar proqramlarının həyata keçirilməsi nəticəsində respublikamız aqrar respublikadan sənaye bölgəsinə çevrildi. Dahi Öndər respublikamızın inkişafı, xalqımızın rifah halının yaxşılaşdırılması üçün zəruri olan ən vacib məsələlər barədə əvvəlcə Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Bürosu, Mərkəzi Komitənin plenumları, Kommunist partiyasının qurultayları səviyyəsində əlverişli qərarlar qəbul edilməsinə nail olur, sonra da bütün xalqımızı həmin qərarların icrasına səfərbər edirdi. Azərbaycanı özü-özünü təmin edə bilən, müstəqil yaşamağa qadir olan və elmi-texniki cəhətdən yüksək tərəqqi etmiş bir ölkəyə çevirmək onun planlarının başında gəlirdi. Buna da nail olundu. İttifaq respublikaları arasında yalnız Azərbaycan və Rusiya özü-özünü təmin edən respublika olmuşdur. Bir sözlə, Vətənimizin müstəqilliyə gələn yolunu hələ o zaman Heydər Əliyev başlamışdı. 1970-1985-ci illərdə bütövlükdə respublika ərazisində yüzlərlə zavod, fabriklər, istehsalat sahələri yaradıldı. Bir çox mühüm istehsal sahələrinə görə Azərbaycan Sovet İttifaqında aparıcı yerlərdən birini tuturdu. Azərbaycanda istehsal olunan 350 adda məhsul dünyanın 65 ölkəsinə ixrac olunurdu. Uzaqgörən siyasət xalqımızda milli qürur, milli məlik şüurunun, azadlıq, müstəqillik duyğularının oyanmasına hesablanmışdır. Bu, əslində,

1970-ci illərdə Azərbaycan xalqının milli azadlıq mərhələsinə daxil olması demək idi. 1987-ci ilin əvvəlində başlayan milli azadlıq hərəkatı göstərdi ki, Heydər Əliyevin işləyib hazırladığı azadlıq mübarizəsi konsepsiyası düzgün və əsaslı imiş. Təəssüf ki, sonradan xalqın önünə keçən insanlar hazır konsepsiyayı düzgün istiqamətləndirə bilmədilər. Daha doğrusu, yaranan fürsətdən öz mənafları üçün istifadə etməyə üstünlük verdilər. Hakimiyyətə yiyələnsələr də, təşkilatçılıqda və idarəetmədə bacarıqsızlıqları nəticə etibarilə yenidən müstəqillik qazanmış Azərbaycana acı faciələr yaşatdı. Xalq Cəbhəsinin hakimiyyəti dövründə davam edən çəkişmələri respublikanın müdafiəsinə ağır zərbə vurdu. 1993-cü ilin aprelin 1-də Kəlbəcər işğal olundu. İyun ayında korpus komandiri Sürət Hüseynovun Gəncədə hakimiyyətə qarşı qiyam qaldırması Azərbaycanda dərin siyasi böhranın yaranmasına gətirib çıxardı. Xaos və anarxiya fonunda cənubda "Talış- Muğan Respublikası"nın, şimalda "Sadval"çıların meydana çıxmasına gətirib çıxartdı. Bundan istifadə edən ermənilər ardıcıl olaraq torpaqlarımızı işğal edirdilər. Belə ağır dövərdə xalq üzünü ULU Öndər Heydər Əliyevə tutub, ondan kömək istədi. Xalqın tələbi ilə Dahi Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycanın qurtuluşunda həlledici dönüş baş verdi. Dahi Öndər apardığı müdirik siyasi gedişlər hesabına ölkədə vətəndaş müharibəsi təhlükəsinin qarşısı alındı. Vəziyyəti düzgün qiymətləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyev müdirik strateq kimi real vəziyyətdən çıxış edərək cəbhədə atəşkəs rejiminə nail oldu. Məhz bundan sonra ordu quruculuğuna, hərbi qüdrətin artırılmasına başlandı. Beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın yeri və rolu möhkəmləndi, xalqın sabaha olan inamı özünə qaytarıldı. Millətimizin adı və dili, qüdrətimizin və vahidli-

ri vəhşi xalq kimi tanıya bilər

yimizin əsası olan islam-türk birliyi bərpa olundu. Bu gün müstəqil Azərbaycan bütün dünyada demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət nüfuzu qazanmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev zəkasının məhsulu olan təməl qanunumuz dünyanın ən demokratik, ən mükəmməl konstitusiyalarından biridir və beynəlxalq aləmdə Vətənimizə böyük hörmət qazandırır. Özünün xarici siyasətini bərabərlik və qarşılıqlı mənafe prinsipləri əsasında quran Azərbaycan Respublikası dünyanın bütün dövlətləri üçün açıq ölkəyə çevrilmişdir. Azərbaycan dünyanın iqtisadi mərkəzinə çevrilməkdədir.

NIYƏ DÜNYA "ASALA" VƏ "DAŞNAKSÜTYUNU" TERROR TƏŞKİLATI KİMİ TANIMIR?

1999-cu ildə ABŞ "PKK"-nı terror təşkilatı kimi tanısa da, Türkiyənin bu məsələ ilə bağlı hələ də qərar verməməsi təəccüb doğurur. Türkiyənin bu məsələlərdə qərar-sız olması obyektiv səbəblərlə əlaqələndirilir. Səbəblərdən biri kimi ekspertlər onu göstərir ki, beynəlxalq aləmdə terrorizmin vahid tərif yoxdur. Bizim üçün terrorçu olan təşkilat, digərləri üçün milli qəhrəman, xalqın və dövlətinin xilaskarı kimi təqdim olunur. Terrorizmle bağlı 120-yə qədər müxtəlif məzmunlu təriflər olsa da, vahid, hər kəs tərəfindən qəbul olunan universal mövqe yoxdur. Məsələn, kim ABŞ və Qərbi ölkələri Bin Ladeni ən qorxulu terrorçu kimi tanısa da, ərəb dövlətlərinin xalqları onu milli qəhrəman kimi qəbul edib, dəyərləndirirdilər. Məhz bu amili nəzərə alan ABŞ bin Ladeni öldürdükdən sonra onun fiziki bədənini dənizdə basdırmağa üstünlük vermişdir. Çünki ABŞ ehtiyat etmişdir ki, insanlar onun məzarını ziyarətə çevirməklə ona göz dağı vermiş olarlar. Eləcə də "Daşnaksütyun" və "ASALA" terror təşkilatları Ermənistan hakimiyyətinin maraqlarını ifadə etdiklərindən bu təşkilatlar onlar üçün qəbul olunandır. Hətta Ermənistanda "Daşnaksütyun" və "ASALA" terror təşkilatlarının üzvləri parlamentdə, eləcə də, hakimiyyətdə təmsil olunurlar. Görünür, Türkiyə də bu amilləri nəzərə

alaraq sözügedən təşkilatları terrorçu təşkilatlar kimi tanımaqdan çəkinir. Bugünkü realıq ondan ibarətdir ki, Türkiyənin dünyada rolu kifayət qədər möhkəmlənib. Türkiyənin xarici işlər naziri Əhməd Davudoğlu bəyan etdi ki, "Ərəb baharı" 20 il əvvəl olsaydı, Türkiyə bu məsələlərə qarışmazdı və bunu o ölkələrin daxili işi kimi dəyərləndirirdi. Amma indi dövr və zaman dəyişib, Türkiyə bu proseslərin içindədir. Yeni kənardan müşahidə etmir. O dövlətlərdə Türkiyənin maraqları cəmləşib və orada bir-başla iştirak edir. Bu gün Türkiyə iqtisadi baxımdan Avropada 6-cı dövlətdir. "Böyük İyirmilik"də 16-cıdır. Hərbi potensialına görə Türkiyə NATO-da ABŞ-dan sonra ikinci ölkədir. ABŞ-ın 1,4 milyon Türkiyənin isə 720 min nəfər hərbiçisi var. Etiraf olunmalıdır ki, ABŞ fəvqəldövlətdir. Onların siyasətində yanacaq ondan ibarətdir ki, bir regionda maraqlarını həmin regionun lider dövləti vasitəsi ilə təmin edir. Yaxın və Orta Şərq ABŞ-ın həyatı maraqlarına daxildir. Bu zonadakı maraqlarını həyata keçirmək üçün Türkiyənin potensialından faydalanır. Regionda Türkiyənin dəstək vermədiyi heç bir layihə və plan baş tuta bilməz. Bu nöqtəyindən nəzərdən ABŞ Türkiyəyə bu və digər formada təzyiqlər edə bilər. Bunun üçün kürd və "erməni soyqırımı" məsələsindən rəsmi Ankaraya qarşı təzyiq vasitəsi kimi istifadə edir. Eyni zamanda, ABŞ onun fərqi qındır ki, regionda siyasətinin uğuru Türkiyənin "hə" deməsindən çox asandır. Xüsusilə də, ABŞ özünün Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya siyasətində məqsədlərinə nail olmaq üçün Türkiyə faktorundan son dərəcə asılıdır. Türkiyənin də bu regionda özəl maraqları var. Ona görə də hər iki dövlətin bu regionla bağlı maraqları üst-üstə düşür. Türkiyəyə qarşı ittiham irəli sürmək olar ki, bu ölkə dost, qardaş ölkə dediyi Azərbaycanın torpaqlarının işğaldan azad edilməsi üçün fəvqəldövlət olan ABŞ-ın qarşısında niyə tələblə çıxış etmir. Düzdür, Türkiyə Ermənistanı işğalçı dövlət olaraq tanıyır. Türkiyənin Ermənistanla iqtisadi-siyasi əlaqələri yoxdur. Amma Türkiyənin

1918-ci ildə olduğu kimi, 1990-cı ilin əvvəllərində də Azərbaycan xalqının yanında olub, ermənilərin Dağlıq Qarabağda kütləvi insan qətləmlərinin qarşısını ala bilərdi. Bu, baş vermədi. Əksinə, Türkiyə ABŞ-ın təzyiqi ilə Ermənistanı buğda və digər ərzaq məhsulları ilə təchiz etdi. Bunu biz yox, Türkiyənin o zamankı xarici işlər naziri olmuş Hikmət Çetin "Kanal D"-yə müsahibəsində bildirib: "Türkiyə prezidenti Süleyman Dəmirəlin tapşırıqlarına əsasən, Azərbaycan prezidenti Əbülfəz Elçibəylə əlaqə

kiyə adekvat addımlar atmalı idi. O düzdür ki, Türkiyə cavab tədbirləri görərdirsə, o zaman Türkiyə Rusiya ilə baş-başa gələ bilərdi. Bu isə sonu proqnozlaşdırılmayan müharibəyə gətirib çıxardı. Çünki NATO-nun nizamnaməsinin 5-ci maddəsinə görə, quruma üzv dövlətlər üzvləşdikləri müharibə şəraitində bir-birini müdafiə etməlidir. Belə vəziyyətdə NATO dövlətləri Türkiyəyə təhdid edərdilər ki, bir kəndin işğalına görə, Rusiya ilə konfliktə getməyə ehtiyac yox idi. Qisası, təzyiqlərdən çəkinən Türkiyə

generallar hegemonluq iddialarının hələ də tükenmədiyini nümayiş etdirmək üçün NATO dövlətlərinə qarşı atom bombasından istifadə etməsinlər. O vaxt cəmi iki nəfərin Azərbaycanda Türkiyənin maraqlarını həyata keçirməyə cəhd göstərdiyi iddia olunur. Onlardan biri Tansu Çiller, digəri isə Məsud Yılmaz idi. ABŞ-ın fəal müdaxiləsi ilə onların hər ikisini siyasətdən sildilər. O zaman Turqut Özal Azərbaycanın maraqlarından çıxış edərək Dağlıq Qarabağ probleminin həllinə səylər göstərirdi. Amma bu da ona müvəffəq olmadı. Məhz 1993-cü il aprel ayının 15-də Azərbaycana səfərindən Türkiyəyə dönməsindən iki gün sonra qəflətən öldü. Bu günə qədər də hər kəs gözəl bilir ki, onu zəhərləyib öldürdülər. Əvvəl Azərbaycana kölgə salmaq istədilər. Bu alınmadıqda isə, zəhər faktını etiraf etdilər. O zaman Turqut Özal məsələni kəskin qoymuşdu. O, ABŞ-da təhsil aldığına görə, rəsmi Vaşinqtonun siyasətini çox gözəl bilirdi. Turqut Özal Dağlıq Qarabağ probleminin Azərbaycanın maraqları çərçivəsində həllinə nail ola biləcəkdirdi. O zaman Dağlıq Qarabağ tam itirilməmişdir. Yalnız Şuşa və Laçın işğal olunmuşdu. Turqut Özal ABŞ qarşısında Azər-

saxlayıb, məsələ ilə bağlı onun fikrini öyrənməyə çalışdım. Elçibəy ona bu insanlıq məsələsi olduğu üçün etiraz etmədiklərini söyləyib. Nəticədə, Avropa Birliyi Ermənistanı təcili təmin edənə qədər Türkiyə Ermənistanı ilk olaraq 5 min ton taxıl göndərib." Yerevanın Ermənistanın paytaxtı olmasında da müəyyən qədər Türkiyənin günahı var. Çünki Türkiyə Gümrünü işğal altında saxlamasaydı, ermənilər Aleksandropolu (Kümrü nəzərdə tutulur) özlərinin paytaxtı elan edərdilər. Azərbaycanın Türkiyəyə müraciət etməsinə baxmayaraq, Türkiyə buna əhəmiyyət vermədi. "Sever" müqaviləsində də Türkiyə bilavasitə Azərbaycanın maraqlarına qarşı çıxıb, öz maraqlarını açıq şəkildə ölkəmizin maraqlarından üstün tutub. Bir sözlə, Türkiyə Azərbaycanın maraqlarını nəzərə almadan Ermənistanı qayğı göstərib. Acı da olsa, bu, Türkiyənin dost-qardaş dediyi Azərbaycana real münasibəti olub. Bu halda 1921-ci ildə imzalanan "Qars müqaviləsi" də Türkiyə üçün kağız parçasına çevrildi. Əslində isə, "Qars müqaviləsi" nə görə, Türkiyə Naxçıvanın təhlükəsizliyinə yardımçı olmalıdır. Müqaviləyə görə, əgər Naxçıvanın ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə təhlükə yaranarsa, Türkiyə onun qarşısının alınması istiqamətində tədbirlər görməlidir. Ermənistan da bunun fərqi qındır. Amma bu, bir həqiqətdir ki, "Qars müqaviləsi"nin olmasına baxmayaraq, Naxçıvanın Kərki kəndi ermənilər tərəfindən işğal olundu, Sədərək intensiv atəşə məruz qaldı. Lakin Türkiyə susdu. "Qars müqaviləsi" nə görə isə, Tür-

Azərbaycana dəstək verməkdən bir növ qorxdı. İndinin özündə də Türkiyə Azərbaycana dost və qardaş ölkə deməkdən uzağa gedə bilmir. Çünki hərbi arsenalına görə NATO-da ikinci olan rəsmi Ankara Ermənistanı məhv etməyə cəhd göstərsə, o zaman qurumun digər 27 ölkəsi də Türkiyə ilə bir sırada olmaq məcburiyyətində qalacaqdır. Nəticədə, Rusiya müharibəyə qoşulmalı olacaq. Bu isə regionda yeni global bir müharibə ocağının yaranmasına gətirib çıxaracaq. 1991-ci ildə SSRİ dağıldı və Rusiya varis olaraq imperiyanın imkanlarına yiyələndi. Bu, elə bir vaxta təsadüf edirdi ki, Rusiyada kaos və anarxiya, hakimiyyətsizlik baş alıb gedirdi. Yüksək vəzifəli dövlət rəsmilərinin hər biri özünü prezident, ali baş komandan hesab edirdi. Belə vəziyyətdə kim təminat verə bilərdi ki, Rusiya prezidenti Yeltsin və ya Qorbaçov kimi

baycanın torpaqlarının işğaldan azad edilməsi məsələsini qoymuşdur. Burada ABŞ ilə Rusiyanın maraqları üst-üstə düşdüyündən, Turqut Özal aradan götürüldü.

Corc Filitmanın "Növbeti 100 il" kitabı çapdan çıxıb. Həmin kitabda Rusiyanı dağıtmaqdan ötrü 3 dövlətdən - Polşa, Yaponiya və Türkiyədən istifadə planı olduğu qeyd olunub. Yəni ABŞ Türkiyəyə böyük önəm verir. Bu gün həm Rusiyaya, həm də ABŞ-a Qarabağ məsələsi lazımdır ki, onlar Azərbaycanı əldə saxlasın. İndiyə qədər Qarabağ probleminin həll olunmamasının səbəblərindən biri də ondan ibarətdir ki, Birləşmiş Ştatlarla RF dünyanı bölüşdürməklə bağlı razılığa gələ bilməyiblər. Bütün bunlar faktdır. Bizim tarixçilərimiz isə bu məsələni işıqlandırmıqdan qaçırlar.

İ.ƏLİYEV

Mirzoyanın xəstəliyi, Lavrovun eyhamı, Bakının səbri...

Rusiyada olan Ermənistanın yeni XİN rəhbəri Ararat Mirzoyan Rusiyadan olan həmkarı Sergey Lavrovla görüşündə deyib: "Hazırkı mərhələdə sülh razılaşması ilə bağlı heç bir danışıqlar aparılmır. Əgər nə vaxtsa danışıqlar aparılacaqs, onda Dağlıq Qarabağın statusu məsələsi mütləq Minsk qrupunun həmsədrləri tərəfindən müəyyən edilmiş əsaslarla aparılmalıdır".

Rusiya XİN başçısı Lavrov isə ehtiyatla və taktiki şəkildə eyham vurub ki, yaxşı olardı Azərbaycan xoşməramlı addıma getməklə erməni diversantlarını Ermənistanı geri versin...

Lavrovun "nə şiş yansın, nə kabab" xarakterli ifadəsi

Lakin Lavrov növbəti dəfə vurğulayıb ki, bu diversantların noyabrın 10-da qəbul edilmiş üçtərəfli bəyanata heç bir aidiyyətləri yoxdur. Belə ki, erməni diversantları həmin bəyanatdan sonra Azərbaycanın ərazisində silahlı müqavimət göstərməyə çalışaraq kirli təxribatçılıq əməllərini reallaşdırmaq istəyiblər. Yeni Lavrov

ikibaşlı fikir irəli sürərək, "nə şiş yansın, nə kabab" ifadəsi əsasında eyham vurub və bu baxımdan da deyib ki, ermənilərin Azərbaycanın üçtərəfli bəyanatdakı 8-ci bəndə əməl etməməsi iddiaları əbəsdir. Ona görə də ermənilər çox da "zad" eləməsinlər...

Bu kimi psixlər ayrı dildə danışmağı qanmırlar, anlamırlar

Qayıdaq Ararat Mirzoyanın bəyanatına və bu dəfə belə bir nəticəyə gələk ki, Ermənistan sanki bir manyak, yaxud özünə əzab verməyi sevən psix xarakterindədir və növbəti dəfə Azərbaycanın təpikləri altında qalaraq bundan

həzz almaq arzusundadır. Artıq dəfələrlə sübuta yetirilib ki, bu kimi psixlər ayrı dildə danışmağı qanmırlar, anlamırlar.

Baxın, Ararat Mirzoyan əvvəlki XİN rəhbərlərindən fərqli olmaya-raq status barədə hürür, üstəlik Azərbaycanın Ermənistanın suverenliyini pozduğunu (!) iddia edir. Beləliklə, Ermənistan hakimiyyətinin diaqnozu eynidir: pasient ümitsiz ölüdür. Onunla hər hansı danışıqlar aparmaq isə ümumiyyətlə mənasızdır.

Ən sadə çıxış yolu!

Sadəcə, ya sülhməramlıların qalma müddətini gözlemək, yaxud da onları üçtərəfli bəyanat əsasında 6 ay əvvəldən xəbərdar edib, birtərəfli şəkildə ərazilərimizi düzcürək, üzüsulu qaydada tərk etməyə, evlərinə geri dönməyə dəvət etmək lazımdır.

Və ən əsası, Qarabağda anti-terror əməliyyatlarına başlamaqla problemi kökündən həll etmək olar. Hətta rus sülhməramlıları burada ola-ola da. Məsələn, sual edilə bilər ki, necə olur, qanunsuz erməni silahlı birləşmələri rusların

burunlarının dibindən bizə atəş açır, təxribatlar törədirlər, hərbiçimizi əsir götürüb mühakimə edirlər, biz isə haqqımız, hüququmuz ola-ola düşmənin yerdə qalan hissəsinin başını ilan başı kimi əzib-sona çatdırmırıq?! Çünki bu, ən sadə çıxış yoludur!

Düzdür, bunu etməməklə daha çətin variantları, vasitələri də icra etmək mümkündür. Məsələn, Rusiya sülhməram(sız)larının məsul olduqları ərazilərə iqtisadi təsirlər göstərərək, təzyiqləri artırmaq. Hələlik, Azərbaycan səbrlə, təmkinlə ikinci variantı tətbiq edir.

Rövşən RƏSULOV

P.S. Yeri gəlmişkən, separatçı xunta rejimi artıq bir həftədən çoxdur ki, ruhi xəstə olan hərbiçimizi Rusiya sülhməram(sız)larının məsul olduqları bölgədə saxlayır, mühakimə edir və s. Ruslar isə həmin situasiyanı müşahidə edirlər, niyə əcəba? Beləliklə, bütün bunlar əlbəttə ki, cənab Müzəffər Ali Baş Komandanımızın da vurğuladığı kimi - Bakı tərəfindən qeydə alınır və tezliklə də cavab veriləcək, TEZLİKLƏ!

Bu il şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün çoxmənzilli yaşayış binaları təqdim olunacaq

Şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün bu ilin sonunadək daha bir neçə çoxmənzilli yaşayış binaları təqdim ediləcəkdir. 2021-ci il üzrə onlara ümumilikdə 3 minədək mənzil və fərdi evin verilməsi təmin olunacaq, onlardan 1600-ü verilib. Bu fikir Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində keçirilən kollegiya iclasında vurğulanıb.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə bu il avqustun 26-da şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə və Vətən müharibəsi qəhrəmanlarına mənzillər və avtomobillərin təqdim olunması ölkəmizdə bu kateqoriyalardan olan vətəndaşlara ən yüksək səviyyədə diqqət və qayğıını ifadə edir. Dövlət başçısının tap-

şırığı ilə şəhid ailələri və müharibə əlillərinin mənzillə təminatı proqramının genişləndirilməsi işləri davam edəcək.

Qeyd olunub ki, 2019-2021-ci illərdə nazirliyin 12 reabilitasiya və sosial xidmət müəssisəsi əsaslı təmir olunaraq yenidən qurulmuş, ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilərək istifadəyə verilib. Bu ilin sonunadək Şamaxı Psixonevrologiya Sosial Xidmət Müəssisəsi, Qe-

belə və Şəmkirdə Uşaq Reabilitasiya Mərkəzlərinin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

İclasda əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi, yeni sosial obyektlərin tikintisi, habelə yeni DOST mərkəzlərinin yaradılması sahəsində aparılan işlər müzakirə olunub. "DOST İş Mərkəzi" tərəfindən görülən işlər nəzərdən keçirilib.

Bildirilib ki, hazırda 56 min şəxsi əhatə edən ödənişli ictimai işlər proqramının təkmilləşdirilməsi işləri aparılır. Ödənişli ictimai işlərə cəlb olunanlar əsasən ilkin peşə hazırlığı olmayanlardır. Buna görə də onların proqram çərçivəsində bu və ya digər konkret peşə sahələri üzrə işlə təmin edilməklə həmin sahələrə aid ilkin peşə biliklərinə, bacarıqlara yiyələnmələrinə, beləliklə, bu bacarıqlar hesabına gələcəkdə müstəqil şəkildə öz işlərini qura bilmələrinə şərait yaradılması da hədəflərdən biridir.

İclasda Nazirliyin Daxili nəzarət və audit şöbəsinin, Nazirliyin tabeliyindəki Əmək Bazarı və Sosial Müdafiə Məsələləri üzrə Milli Observatoriyanın fəaliyyətinə dair hesabatlar da dinlənilib, görülən işlər və qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub.

"Ermənistan anlamalıdır ki, Azərbaycan öz ərazisində istənilən vaxt hərəkəti məhdudlaşdırma bilər"

Gorus-Qafan yolunun Azərbaycan ərazisindən keçən hissəsində

hərəkətin məhdudlaşdırılması Ermənistan tərəfini çox ciddi narahat etməyə başlayıb. Lakin yolun Azərbaycan hissəsində istər hərəkətin məhdudlaşdırılması, istərsə də sərhəd-nəzarətinin tənzimlənməsi Azərbaycanın suveren hüququdur. Ona görə də ölkəmiz istənilən vaxt lazımı tədbirləri həyata keçirməkdə tam sərbəstdir.

Bəli, indiyə qədər Ermənistan bu yoldan heç bir maneəsiz istifadə edib. Lakin bu, yalnız Azərbaycanın xoş niyyətindən, humanist yanaşmasından qaynaqlanıb. İndi isə belə bir vəziyyətin yaranması məhz Ermənistanın məsuliyyətsizliyinin və Azərbaycanı qarşı hər daim təxribatlara əl ata biləcəyinin nəticəsidir. Necə ki, 3 gün öncə Gorus-Qafan yolunun Qubadlı rayonunun Aşağı Cibikli kəndi yaxınlığından keçən hissəsi istiqamətində yerləşən Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sərhəd Qoşunlarının xidmətdə olan əsgəri Şirəliyev Ruslan Nəriman oğlu Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin 2 hərbi qulluqçusunun qəfil

hücumuna məruz qaldı. Orada əlbəyaxa döyüş zamanı əsgərimiz sinə nahiyyə-

sindən süngü bıçaqla xəsarət aldı.

Baş vermiş bu hadisəyə görə bütün məsuliyyət Ermənistan tərəfinin üzərinə düşürdü və bu təxribata adekvat cavab veriləcəyi mütləq idi. Belə də oldu. Azərbaycanlı sərhəddiçiyə edilən bu hücumdan sonra Azərbaycan ərazinin təmizlənməsi üçün lazımı əməliyyat tədbirləri gördü və hərəkətin tənzimlənməsi üçün lazımlı addımları atdı. Eləcə də bu məsələdə qəti iradə ortaya qoyularaq konkret şərtlər irəli sürüldü.

Bu arada Ermənistanın baş naziri dünən hökumətin iclasında çıxışı zamanı erməniləri təəccübləndirdi. O, əvvəlki çıxışlarından fərqli olaraq ənənəvi şəkildə yaşıyış məntəqələrinin adlarını ermənicə Karmrakar və Şurnux deyil, Eyvazlı və Çayzəmi kimi Azərbaycan adlarını səsləndirdi. "Eyvaz-

lı və Çayzəmi hissələrində yolun açılması regional sabitliyin çox yaxşı simvoluna

çevrilə bilər" - deyərək, N.Paşinyan çıxışı zamanı bildirdi.

Bununla Paşinyan, əslində, yolun Azərbaycan tərəfindən məhdudlaşdırılmasından ciddi narahatlıq keçirdiyini, amma yalvarmış kimi, bunu çox yumşaq şəkildə ifadə etdi.

Paşinyanın bu çıxışı ilə bağlı erməni politoloq Stepan Danielyan isə "Azərbaycan Ermənistandan iki kənd də daxil olmaqla, Gorus-Qafan yolunun 21 kilometrini Azərbaycan ərazisi kimi tanıdığını rəsmən bəyan etməsini tələb edib. Tələb isə yerinə yetirilib. Baş nazir Paşinyan hökumətin iclasında bildirdi ki, 21 kilometr Azərbaycan ərazisidir. Eyni zamanda, o, iki kəndin Azərbaycanca olan adlarını "çəkib" - deyərək, reaksiya verdi.

Beləliklə, Ermənistan artıq anlamalıdır ki, Azərbaycan istənilən an öz ərazisində hərəkəti məhdudlaşdırmaq hüququna malikdir. Bu zaman ermənilər Ermənistanın yol-hərəkəti sisteminin iflic vəziyyətə düşə biləcəyini də unutmamalıdır.

Trend

Türkiyənin hərbi və xarici siyasəti: Ankara söz sahibinə çevrilib

Qərb itirdiyi rıçaqlarının Türkiyə cinahına keçməsinə həzm edə bilmir və dünyanın yeni güc balansı reallığının Ankaranın ətrafında möhkəmləndirilməsinin qarşısını hər vəchlə almağa çalışır

Türkiyənin hərbi siyasətini analiz edənlərin əksəriyyəti bu siyasətin əsasını anlamadan baş verənləri daxili ideoloji xaltoplama cəhdləri kimi dərk edirlər. Məsələn, bir sıra hallarda Qərb ölkələrinin mətbuatı Ankaranın sərt və qətiyyətli siyasi iradəsinə təsir göstərmək üçün onu "avantüracı, islamçı, neoosmanlı" yarlıqları ilə "bəzəyir", məhz belə təqdim etməyə cəhdlər göstərirlər. Bəzən də Qərb KİV-ləri ritorik şəkildə Türkiyənin regional və dünyəvi siyasətinə xitabən "Onlar oralarda nə yaddan çıxarıblar?" tipli suallar edərək, Ankaranın Suriyada, Liviyada, İraqda, Afrika ölkələrində və Qarabağda göstərdiyi hərbi-siyasi aktivliyindən əslində ciddi narahatlıq keçirdiklərini gizlətmirlər. Hətta bir az da irəliyə gedərək, Türkiyəni "imperialistlərin subpodratçısı" belə adlandırırlar.

Lakin bu da son deyil. Ankaranın Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Səudiyyə Ərəbistanı ilə münasibətlərini normalaşdırması, Qətlə yüksək səviyyədəki əməkdaşlığı da Qərb siyasi dairələrinin narahatlıqlarını açıq-aşkar büruzə edir.

Bu gün Qərb yavaş-yavaş itirdiyi rıçaqlarının Türkiyə cinahına keçməsinə həzm edə bilmir və dünyanın yeni güc balansı reallığının Ankaranın ətrafında möhkəmləndirilməsinin qarşısını hər vəchlə almağa çalışır. Həmin faktor isə artıq kifayət qədər sübut edir ki, Ankaranın xarici (həmçinin hərbi) siyasəti çoxşaxəlilik prinsipinə söykənir və artıq bu siyasətin qarşısının alınması qeyri-mümkünlüyə çevrilməkdədir.

Sərt və yumşaq siyasət - hədəflər bəllidir

Digər tərəfdən, Türkiyə son illərdə global miqyasda fəaliyyət göstərən əsas simaya çevrilib. Bir sıra sahələrdə özünün sərt gücünü göstərən qardaş ölkə müdafiə sənayesindəki və ticarətdəki sıçrayışlarını da öz qətiyyətlə etdirməkdədir.

Lakin Ankaranın sərt siyasəti

ilə yanaşı, yumşaq siyasəti də möv-cuddur və yumşaq siyasətin uğurları ilə digər yöndəki sahələrində qətiyyətlilik nümayiş etdirən Türkiyə global gücünü artırmağa müvəffəq olur. Yumşaq siyasətə isə TİKA, YTB, TRT, Maarif kimi amilləri göstərmək olar. Məhz bu faktorlar davamlı partnyorluq və münasibətlərdə müsbət nəticələr əldə edilir.

Biznes investisiyaları isə prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın xarici siyasətdəki addımları ilə ölçülə bilər. Türkiyənin investisiyalar yatırdığı ölkələrə səyahət edərkən Ankaranın uğurlarını görməmək olmur. Türkiyənin yeni aktiv rol

giandan və daxilindən daha çox xarici mühitdə aydın görünməkdədir. Əlbəttə ki, bu reallıq Ərdoğanın müəhir siyasətçi, diplomat olması, qətiyyətli liderlik keyfiyyətləri və s. üstünlükləri ilə əlaqələndirilir.

İstiqamət Balkanlara və Mərkəzi Asiyaya doğru

Artıq o da məlumdur ki, son zamanlar Balkanlar və Mərkəzi Asiya ölkələri Türkiyənin xarici siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrilməkdədir. Hər iki halda Türkiyə özünün sabitləşdirici, vasitəçi və investiyaçı aspekti ilə seçilir. Məlumdur ki, Bosniya və Her-

soqovinanın ərazi bütövlüyü çətin və incə təməllər üzərinə dayanır. Onun dayanıqlı olması Rusiyadan, Avropa İttifaqından və Türkiyədən asılıdır - bu amillər Balkan geosiyasətinin əsasıdır. Bu xüsusda Türkiyə özünün Balkan regionundakı güclü varlığını mobilizə edir, həmin istiqamətdəki siyasəti ilə Serbiya, Horvatiya, Bosniya və Hersoqovina ilə münasibətlərini yaxşılaşdırır. Ankara əməkdaşlıq layihələrini realizə edir (məsələn, Sarayev-Belqrad avtomagistralı) ki, Balkanlar bir daha 1990-cı illərdəki kimi münaqişə vəziyyətinə səbəb olmasın. Əbəs deyil ki, bu yaxınlarda Bosniya və Hersoqovinanın Prezident şurasının üzvləri Türkiyəni "sülhün və sabitliyin qaranlı" kimi gördüklərini bəyan etdilər və Ərdoğanın vasitəçiliyinə, ortaq təkliflərinə olduqca müsbət yanaşdıqlarını vurğuladılar. Bütün bu kimi məsələlər isə bir daha sübut edir ki, qardaş Türkiyə dövləti və onun lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın hərbi və xarici siyasəti Ankaranın dünya miqyasında söz sahibi olması gerçəkliyini kifayət qədər isbatlayır.

Rövşən RƏSULOV

Azərbaycanın yeni inkişaf mərhələsi

Rauf Əliyev,
Milli Məclisin deputatı

2021-ci il 30 avqust tarixində Şuşada böyük Azərbaycan şairi, dövlət xadimi, Qarabağ xanının vəzir Molla Pənah Vəqifin məqbərəsinin önündə Vəqif Poeziya Günü təqdimatı keçirildi. Bu tədbir ölkəmizin həyatında əlamətdar hadisə kimi qeyd olunur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənabları açılış mərasimindəki çıxışında bir çox mühüm hadisələri qeyd etmişdir.

Qeyd olunmuşdur ki, 39 il əvvəl Ulu Öndər Heydər Əliyevin iştirakı ilə Şuşada Vəqifin məqbərəsi açılmışdı. Erməni vadalizminin nəticəsində dağıdılmış məqbərə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən qısa müddət ərzində bərpa olunmuşdur. Vəqif Poeziya Günü də, "Xarıbülbül" festivalı da bərpa edildi. Şuşanın bərpası bu il yanvarın 14-

də başladı və qısa müddət ərzində böyük işlər görülmüşdür. Zəfər yolu artıq inkişafın və azad olmuş torpaqlara yeni həyatın qaytarılmasının rəmzinə çevrilib. Şuşaya tam mənada zəngin həyatı qaytarmaq üçün bütün zəruri addımlar atılır. Şuşanın elektrik təsərrüfatı, Şuşaya suyun verilməsi bərpa edildi, tarixi abidələrin bərpasına start verilmişdir. Üç məsciddə təmir-bərpa işləri davam edir. Ermənilər tərəfindən gülləbaran edilmiş Azərbaycanın dahi şəxsiyyətlərinin - Nəvəsinin, Üzeyir Hacıbəylinin, Bülbülün büstləri mərkəzi meydana qoyulmuşdur. "Qarabağ" hoteli əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verildi. Yeni yaşayış kompleksinin təməli qoyulmuşdur.

Cənab Prezident İlham Əliyev çıxışında qeyd etmişdir ki, 30 ilə yaxın davam edən danışıqlar prosesinin heç bir nəticəsi olmadı. İndiki hadisələrin gedişatı, ikinci Qarabağ müharibəsindəki dövr və beynəlxalq güclərin hərəkətləri onu göstərir ki, bu məsələ heç bir vaxt danışıqlar yolu ilə öz həllini tapa bilməz.

44 gün davam edən Vətən müharibəsi nəticəsində Qəhrəman Ordumuz Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğala son qoydu, torpaqlarımız azad olundu. Bu tarix əbədi yaşayacaq. Çünki bu Qələbə tarixdə bənzəri olmayan qələbədir.

Azərbaycan tarixinin qara səhifəsi artıq arxada qaldı və Azərbaycan yenidən nəfəs almağa başladı. Dözümlü, səbir, ədalətə inam öz Prezidentinə inam Azərbaycan xalqını Qələbəyə gətirdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərəm İlham Əliyev cənablarının rəhbərliyi ilə müəyyən edilən və həyata keçirilən balanslaşdırılmış siyasət, 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Qəhrəman Ordumuzun tarixi qələbəsi nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi, ölkəmizdə həyata keçirilən siyasi və iqtisadi islahatlar, eyni zamanda beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində əldə edilən uğurlar imkan verir ki, yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyan Azərbaycanın həm işğaldan azad olmuş ərazilərində, həm də bütövlükdə ölkə üzrə hərtərəfli sürətli inkişafa nail olmaq üçün nəzərdə tutulan bütün layihələr həyata keçirilsin.

Açıq havada yerləşən restoranlarda COVID-19 pasportu tələb edilir?

Açıq havada yerləşən kafe, restoran, çay evləri və digər ictimai-iaşə obyektlərində vətəndaşlardan covid pasportu tələb olunmur. Bunu "İki sahil"ə açıqlamasında Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin əməkdaşı Nurlan Əliyev deyib. O, bildirib ki, tələblər ancaq qapalı məkanlara aiddir.

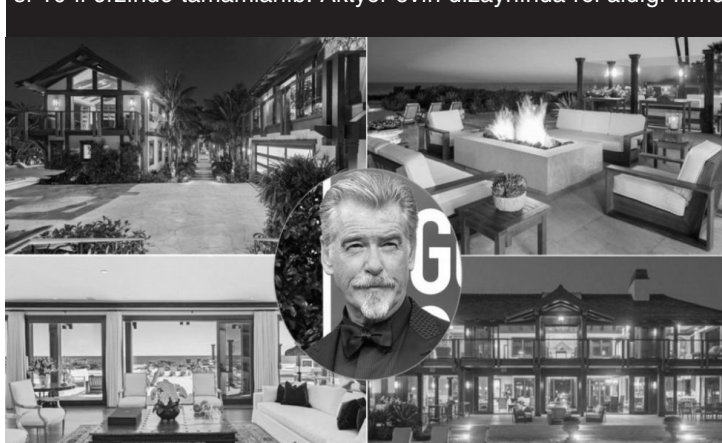
Qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarına görə, bu gündən yaşı 18-dən yuxarı olan şəxslər ictimai iaşə müəssisələrində, mehmanxanalarda və iri ticarət mərkəzlərində qapalı məkanda göstərilən xidmətlərdən yalnız COVID-19 pasportu olduğu halda istifadə edə bilərlər.

Məşhur aktyorun 100 milyonluq malikanəsi

Bir müddət Ceyms Bond obrazına həyat verən aktyor Pirs Brosnan malikanəsini satışa çıxarıb. "İki sahil" xarici KİV-ə istinadən xəbər verir ki, villasını 100 milyon dollara satışa çıxaran ulduz alıcı tapa bilməyib. Bu səbəbdən o, bu fikrindən daşınmalı olub.

Los-Anceles bölgəsindəki ən bahalı səkkizinci ev olaraq bilinən bu malikanənin inşası 10 il ərzində tamamlanıb. Aktyor evin dizaynında rol aldığı filməndən ilham alıb.

Pirs 2000-ci ildə iki fərqli binadan ibarət olan bu kompleksin sahələrindən birinə 5,1 milyon dollar, digərini isə 2,25 milyon dollar ödəyib. Malikanədə doqquz yataq və 14 vanna otağı, hovuzun kənarında 20 nəfərlik oturma sahəsi, bar, kino-teatr, idman salonu var.

Qan vermənin faydaları hansılardır?

“Qan insan orqanizminin ən vacib elementlərindən biridir. Qan həyat mənbəyidir. Qan olmadan heç bir bədən üzvü fəaliyyət göstərə bilməz. Qan müsbət və mənfi olmaqla 4 qrupa bölünür. Qan qruplarına əsasən orqanizm haqqında çox maraqlı məlumatlar öyrənmək mümkündür. Bunların içində ən geniş yayılanı 1-ci qrupdur. Dünya əhalisinin 40 faizi 1-ci, 33 faizi 2-ci, 21 faizi 3-cü, 5,6 faizi isə 4-cü qan qrupuna malikdirlər”. SİA bu fikirləri söyləyən həkim, infeksiyoz xəstəliklər üzrə mütəxəssis Xatirə Əliyevanın müsahibəsini təqdim edir:

- Hansı şəxslər qan verə bilər?

- 18 yaşına çatmış və 65 yaşa qədər hər bir şəxs qan verə bilər.

- Bəs, kimlər qan verə bilər?

- Virus hepatiti B, C və immun çatışmazlığı olan xəstələr heç vaxt qan verə bilməz. 2-ci hemoqlobin dəyəri və çəkisi 50 kiloqramdan aşağı olan şəxslər, şəkərli diabeti olan xəstələr və hamilə qadınlar qan verə bilməz. Lakin bəzi xəstəliklər var ki, onlar sağaldıqda müəyyən bir müddət keçdikdən sonra qan verə bilərlər. Bunlara hepatit A-ya yoluxmuş xəstələr aiddir ki, onlar bir il keçdikdən sonra qan verə bilər. Malyariya keçirmiş xəstələr 3 ildən sonra, vərəm xəstələri isə sağaldıqdan 5 il sonra qan verə bilərlər. Qeyd edim ki, 18-65 yaşına çatmış kişilər ildə 4 dəfə, qadınlar isə ildə 3 dəfə qan verə bilərlər.

- Bəs, qan vermənin faydaları hansılardır?

- Qan vermək qanda şəkərin, qan təzyiqinin, ürək döyünmələrinin azalmasına səbəb olur. 2-ci ürək xəstəliklərinin riskini azaldır, 3-cü

immun sisteminin güclənməsinə səbəb olur. 4-cü orqanizmdə yeni hüceyrələrin yaranmasına səbəb olur. Ümumiyyətlə, orqanizmin ye-

nileşməsinə səbəb olur.

- Qan verərkən hansı qaydalarla əməl etmək lazımdır?

- Qan verməkdən 72 saat öncəki qan durulaşdırıcı bəzi dərmanlardan, məsələn, "analqin", "aspirin", "noşpa" kimi dərmanlardan istifadə etmək olmaz. İnsan rahat yarmalı, normal yuxu rejiminə əməl etməli və spirtli içki içməməlidir. Qan verən şəxs qan verdikdən sonra bol-bol maye qəbul etməli, kofe, çay içməli, şokolad yeməlidir.

- Siqaret çəkən şəxslər qan verə bilər?

- Qan verən şəxsin siqaret çəkməməsi məsləhət görülür. Çünki, siqaretin tərkibində olan nikotin qana keçir və o əgər bu qan donor kimi yeni doğulmuşlar üçün verilsə, o yeni doğulmuşlar üçün də təhlükə yaradır.

- Bəzi insanlar öz sağlamlığı üçün narahat olaraq qan verməkdən çəkinir. Bunun səbəbi nədir?

- İnsanlar qan verməkdən qorxmamalıdır. Çünki qan verməklə orqanizmdə qan yaradıcı üzvlərin fəaliyyəti daha da aktivləşir və qan yaranma prosesi güclənir və bununla da immun sistemi güclənir, orqanizmdə yeni hüceyrələr yaranır və orqanlar da yeni hüceyrələrlə öz fəaliyyətlərini davam etdirir.

- Qanı azdır deyilən zaman nə nəzərdə tutulur?

- Qan vermək üçün müraciət edən şəxs ilk öncə həkim müayinəsindən keçir. Hemoqlobin dəyəri və çəkisi yoxlanılır. Hemoqlobin dəyərinin aşağı olması qan azlığının əsas göstəricisidir.

Ayşən Vəli

Histerektomiya nədir? GİNEKOLOQ AÇIQLADI

deyib.

"Subtotal histerektomiya və ya uşaqlığın amputasiyası-uşaqlığın uşaqlıq boynu saxlanılmaqla çıxarılmasıdır. Total histerektomiya və ya uşaqlığın ekstirpasiyası-uşaqlığın uşaqlıq boynu ilə birlikdə çıxarılmasıdır. Histerosalpinqoovarietomiya-uşaqlığın artımlarla (uşaqlıq boruları və yumurtalıqlar) birlikdə çıxarılmasıdır.

Radikal histerektomiya -uşaqlığın artımlarla, uşaqlıq boynu və uşaqlıq yolunun yuxarı 1/3-i, ətraf çanaq toxumaları və limfa düyünləri ilə birlikdə çıxarılmasıdır.

Açıq yolla (abdominal) histerektomiya -uşaqlığın laparotomiya (kəsik aparmaqla) ilə çıxarılmasıdır".

Həkim sözlərinə belə davam edib: "Laparoskopik histerektomiya-uşaqlığın laparoscopic üsul ilə çıxarılmasıdır (kəsik aparmadan). Vaginal histerektomiya -uşaqlığın uşaqlıq yolundan çıxarılmasıdır. Vaginal histerektomiyayı laparoskopik əməliyyatın köməkliyi ilə də etmək mümkündür".

Ayşən Vəli

Hande Harmancı: "Qrip mövsümünün yaxınlaşması epidemioloji vəziyyətə təsir edə bilər"

Qrip mövsümünün başlaması və havaların soyuması ilə birlikdə qapalı məkanlarda daha çox vaxt keçirilməsi epidemioloji vəziyyətə təsir göstərə bilər. Bunu Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndəsi Hande Harmancı deyib. O bildirib ki, növbəti qrip mövsümü sürətlə yaxınlaşır: "İndi ölkələrin qriplə bağlı vəziyyəti izləməsi, hər iki virusu əhatə edəcək şəkildə gündəlik epidemiyaya nəzarət sistemini yenidən qurması və gücləndirməsi çox vacibdir. Bu il keçən ildəkindən fərqli

olaraq COVID-19-dan ağır xəstələnmələrin və ölümlərin qarşısını almağa imkan verən peyvəndlərimiz var. Peyvənd olunmaqla yanaşı, maska taxaraq, əllərimizi tə-

miz saxlayaraq, qapalı məkanları havalandıraq və fiziki məsafə saxlayaraq. Bu yolla biz yoluxmaların qarşısını ala, özümüzü və sevdiqlərimizi qoruya bilərik".

“Histerektomiya-uşaqlığın çıxarılması əməliyyatıdır. Açıq üsulla və vaginal aparılır. Əməliyyat zamanı uşaqlığı yerində tutan bağlar, qidalandıran damarlar alətlərlə tutularaq kəşilir, tikişlərlə bağlanılır. Bu zaman önəmli olan uşaqlığa yaxın yerləşən sidik kisəsinin, sidik kanalının və bağların zədələnməməsidir. Uşaqlığın, yumurtalıqların, uşaqlıq boyunun bədxassəli şişləri, uşaqlığın simptomlu miomaları, endometrioz olan hallarda aparılır". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında cərrah, mama-ginekoloq Ləman Əliyeva

DOST mərkəzləri 500 mininci vətəndaşa xidmət edib

Sentyabrın 1-də Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki DOST Agentliyinin DOST mərkəzlərində 500 mininci vətəndaş müraciəti qeydə alınıb. Agentliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya departamentindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakının Binəqədi rayon sakini, Vətən müharibəsi iştirakçısı Elmir Bayramlı 4 saylı Bakı DOST Mərkəzindəki vahid əlaqələndirmə mərkəzinə müharibə veteranı adının və vəsiqəsinin verilməsi üçün müraciət edib.

DOST Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Fərid Məmmədov ona təşəkkürnamə və simvolik hədiyyələr təqdim edib.

E.Bayramlı DOST mərkəzində göstərilən xidmətlərdən razı

qaldığını və dövlət sosial xidmətlərinin "bir pəncərə"dən, operativ və şəffaf təşkil olunduğuna görə təşəkkürünü bildirib.

2019-cu ilin mayından etibarən 5

DOST mərkəzi açılıb və paytaxtın 10 rayonu (Yasamal, Səbail, Qaradağ, Xəzər, Pirallahı, Nizami, Sabunçu, Suraxanı, Binəqədi və Nərimanov), eləcə də Abşeron rayonu DOST xidmətləri ilə əhatə

olunub. 2021-ci il üzrə vətəndaşların xidmətlərdən məmnunluq səviyyəsi 98,1 faizdir. Bakıda və respublikanın regionlarında yeni DOST mərkəzlərinin açılması nəzərdə tutulub.

Milli dönüklərin, xəyanətkar ünsürlərin bəd niyyətləri

Son günlər sosial şəbəkə xəstələri, daha doğrusu təxribatçılar Vidadi İsgəndərli-nin, Arif Məmmədovun, Sevinc Osman-qızının və digərlərinin müstəqil Azərbaycan dövlətinin qazandığı mühüm naili-yətlərdən, xüsusilə torpaqlarını işğaldan azad etməsi və görülən bərpa- quruculuq işlərindən ciddi narahatlıq keçirirlər. Bu-nun nəticəsidir ki, erməni lobbisinin sifa-rişlərini yerinə yetirən və onlara xidmət edən antimilli satqın qrup Azərbaycana qarşı "qara piar" kampaniyasında yeni-dən fəallaşmağa cəhd edirlər.

Bu xəyanətkar qrup açıq-aşkar ermənipərəst mövqe nümayiş etdirir, erməni ideoloqlarının uydurma tezislərinə istinad edərək ictimai rəyi manipulyasiya etməyə çalışırlar. Bu şəbəkənin üzvü, xaricdə məskunlaşaraq Azərbaycan dövlətçiliyinə və xalqımıza qarşı aparılan çirkin kampaniyaların aktiv iştirakçılarından olan Vidadi İsgəndərli-nin bu günlərdə səsləndirdiyi və Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə bəraət qazandırmağa xidmət edən absurd fikirləri də dediklərimizi sübuta yetirir. O açıq şəkildə bildirib ki, müharibə yenidən başlasa, əlində silah ermənilərə qarşı yox, bizə qarşı döyüşəcək. İxtisasca hüquqşünas olan bu adam yəqin ki, nə danışdığına fər-qindədir. Bu xəyanətkar qrup açıq-aşkar ermənipərəst mövqe nümayiş etdirir, erməni ideoloqlarının uydurma tezislərinə istinad edərək ictimai rəyi manipulyasiya etməyə çalışırlar. Bu yerdə rus yazıçısı Lev Tolstoyun dediyi sözləri xatırlatmaq yerinə düşür: "Vətənpərvərlik yaramazların son sığınacaq yerinə çox tez-tez çevrilir". Bütün arquməntləri qurtaran adamlar sadəcə yalan danışmağa, özlərini şəxsi ambisiyaları barədə yox, yalnız xalq, onun rifahı barədə düşünən millət xilaskarı kimi göstərməyə başlayırlar. Təəvvür edin, özünü əzabkeş, iqtidar tərəfindən təqib olunan biri kimi göstərən müxalifətin satqınlar "sülaləsi" ancaq satqınları müdafiə etməlidir. Bu təəcüb də doğurmur. Budur, danışanda ağzının suyu axan terrorçunun siması. Vidadi İsgəndərli onu da bilir ki, onun getdiyi bir yol var: məğlubiyyət yolu. Bu o Vidadi İsgəndərli-dir ki, özgecni yalı ilə bəslənilərək torpğını, dedə-baba yurdunu sataraq, Avropa zibilliklərinə eşələnir.

Xəyanət və riyakarlıq yolunu tutanların...

Xəyanət və riyakarlıq yolunu tutan Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı, Cəmil Həsəni, Vidadi İskəndərli, Gültəkin Hacıbəyli, Tofiq Yaqublu... kimi xəyanət və riyakarlıq yolunu tutan sapı özümüzədən olan baltalar, yeni xarici dairələrə və er-

Yaxud anti-Azərbaycan qüvvələrin başında duran manyakal-depressiv psixoz Vidadi İskəndərli, Arif Məmmədovun, Sevinc Osmanqızı kimilər...

məni lobbisini birbaşa xidmət edənlər bütün vasitələrlə çalışırlar ki, Azərbaycanın bu böyük qələbə-sini kiçiltsinlər. Ancaq bu satqınlar bilməlidirlər ki, Vətən müharibəsində qazandığımız qələbə Azərbaycan tarixində əbədi qalacaqdır.

Və bu gün Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı əsassız ittihamlarla çıxış edənlər unutmamalıdır ki, vaxtı ilə məhz onların səriştəsizliyi, bacarıqsızlığı nəticəsində Azərbaycan kapitulyasiya vəziyyətinə düşmüş Dağlıq Qarabağı və ətraf rayonları itirmişdir. Bu gün Azərbaycan Prezidenti xalqımıza böyük ağrılar yaratmış həmin səhvləri yüksək siyasi iradəsi, mətinliyi, yüksək diplomatik səriştəsi ilə aradan qaldırdı. Radikal müxalifət torpaqlarımızın azad olunmasına sevinmək, bunu qiymətləndirmək, Azərbaycan xalqından ümr istəmək əvəzinə, bu gün yenə də xəyanət və riyakarlıq yolunu tutur. Azərbaycan hərbi tarixinə yenilik kimi düşən strategiyayı tətbiq edərək, ən müasir silahlardan istifadə etməklə, habelə

minimal itkilər verərək qısa müddət ərzində düşmənin əksər hərbi texnikasını məhv etdi, canlı qüvvəsinə ciddi zərbə vurdu. Azərbaycan Ordusunun yüksək peşəkarlıqla apardığı işğaldan azad etmə əməliyyatı dünya üzrə müharibələrin aparılması doktrinasında ciddi dəyişikliklərə səbəb olacaq. Özü haqqında məğlubiyyətlik sindromu yaradan Ermənistan silahlı qüvvələri qısa müddət ərzində darmadağın edildi.

Deyir "qozbeli qəbir düzəldər", amma radikal müxalifət deyilən satqınlar "sülaləsini" görür, bu 28 il ərzində qəbir də düzəldə bilməyib. Və bu gün Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı əsassız ittihamlarla çıxış edənlər unutmamalıdır ki, vaxtı ilə məhz onların səriştəsizliyi, bacarıqsızlığı nəticəsində Azərbaycan kapitulyasiya vəziyyətinə düşmüş, Dağlıq Qarabağı və ətraf rayonları itirmişdir. Bu gün Azərbaycan Prezidenti xalqımıza böyük ağrılar yaratmış həmin səhvləri yüksək siyasi iradəsi, mətinliyi, yüksək diplomatik səriştəsi ilə aradan

qaldırdı. Radikal müxalifət torpaqlarımızın azad olunmasına sevinmək, bunu qiymətləndirmək, Azərbaycan xalqından ümr istəmək əvəzinə, bu gün yenə də xəyanət və riyakarlıq yolunu tutur.

Nəticə...

Ancaq bu satqınlar bilməlidirlər ki, Prezident İlham Əliyev nəyi necə və nə zaman etməyi bilir və özünün yaxşı bildiyini də bir daha nümayiş etdirdi. Bu Qələbə azərbaycanlılar haqqında "məğlub xalq" sindromunu sındırdı, xalqın inamını özünə qaytardı. Bütün dünya gördü ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt məğlubiyyətlə barışmaya-caq və gec-tez öz əməlinə qovuşacaqdır. Bu reallığı heç vaxt anlamayan Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Xədicə İsmayılova, Qənimət Zahid, Leyla Yunus, Vidadi İskəndərli... bu kimi sosial şəbəkə virusları bilməlidirlər ki, Azərbaycan xalqı bundan sonra da öz liderinə böyük etimad göstərərək təmkin nümayiş etdirəcək, hərbi qələbəni siyasi qələbə kimi möhkəmləndirəcək, yumruq kimi Azərbaycan Prezidentinin ətrafında birləşəcək. Və Vətən müharibəsində qazandığımız qələbə Azərbaycan tarixində əbədi qalacaqdır.

Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Xədicə İsmayılova, Qənimət Zahid, Leyla Yunus, Vidadi İskəndərli... bu kimi şəxsiyyətsizliyi və simasızlığı ilə unudurlar ki, anti-azərbaycan dairələrin qrant paylayan üfunətli ofislərinin mərmər döşəmələri üstündə gəzib tula payı almaqla, yallanmaqla heç nəyə nail ola bilməyəcəklər. Və onu da bilməlidirlər ki, Vətənin halal çörəyinə kəm baxıb, özgecni (həm də düşmənin) yalı ilə bəslənənləri tarix heç vaxt bağışlamır və bağışlamayacaqdır!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Həkim-fitoterapevt: İybilmənin bərpası üçün fitoterapiya müalicəsi faydalıdır

İybilmənin qismən və ya tamamilə itirilməsi müvafiq olaraq hiposmiya və anosmiya adlanır. Həmin xəstəliklər anadangəlmə və ya qazanılmış ola bilər. Hiposmiya və anosmiya tamamilə fərqli səbəblər nəticəsində yarana, müxtəlif orqan və toxumaların travmasının simptomları ola bilər. Ölkədə, eləcə də dünyada yayılmış yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxma zamanı da hiposmiya və anosmiyaya rast gəlinir. Yəni, bu, həmçinin COVID-19-un başlıca simptomlarından.

AZƏRTAC xəbər verir ki, həkim-fitoterapevt Füzuli Hüseynov iybilmənin qismən və

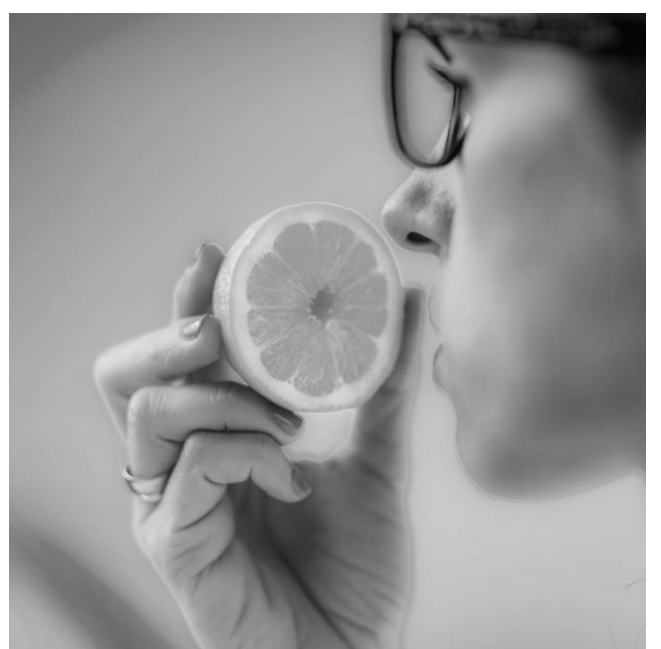
ya tamamilə itməsi zamanı fitoterapiya müalicəsinin faydalarından danışır.

Həkim bildirib ki, iybilmə güclü soyuq-dəymə və müxtəlif virus infeksiyaları zamanı müvəqqəti itə bilər: "Qorxmaq lazım deyil, təbii haldır. Adətən iybilmənin itməsi müvəqqəti xarakter daşıyır. Bəzi xəstələr isə uzun illər iybilməni tamamilə itirirlər. Bu, daha çox allergik rinitdə burun balıqçulaqlarının şişməsi və iltihablaşması nəticəsində baş verir".

F.Hüseynov hiposmiya və anosmiya xəstəliklərinin müalicəsində faydalı olan bir neçə fitoterapiya reseptini bölüşüb: "İybilmənin bərpası üçün burun dəliklərinə gündə 3 dəfə propolislə birlikdə 3-4 damcı ud hindi yağı və ya 2 damcı qarazirə yağı tökmək məsləhətdir. Bundan başqa, 1 çay qaşığı alma sirkəsinin 3 xörək qaşığı su ilə qarışımından sutkada 4-5 dəfə burun dəliklərinə 5-6 damcı tökmək faydalıdır. Hiposmiya və anosmiyanın müalicəsi zamanı ud hindi tozunun içilməsi allergiyanın qarşısını alır.

Gün ərzində 3 dəfə yeməkdən əvvəl bir çay qaşığı ud hindi tozu ilə 1 stəkan su içmək faydalıdır. Bu qarışımdan 2 ay istifadə etmək mümkündür".

Həkim-fitoterapevt iybilmənin bərpasında çörəkotu bitkisinin faydasından danışır: "Bir çay qaşığı çörəkotu yarım stəkan sirkədə 5 dəqiqə qaynadılıb 1 gün sonra süzülür. Daha sonra stəkan tam dolana qədər dəmləməyə qliserin əlavə olunmalıdır. İybilmənin bərpası üçün sutkada 3 dəfə 3 damcı burun dəliklərinə bu qarışığın tökülməsi məsləhətdir. Həmçinin bir stəkan suya 1 xörək qaşığı alma sirkəsi ilə 1 çay qaşığı balı qarışdırıb gündə 3 dəfə yeməkdən əvvəl 1 stəkan içmək də faydalıdır".

Bugünkü mövcud reallıqlar onu təsdiq edir ki, Azərbaycan dünyanın ən inkişaf etmiş dövlətləri sırasında öncül sıralarda qərarlaşır. Xüsusi ilə də, 30 il erməni işğalı altında olmuş torpaqlarımızı 44 günlük Vətən müharibəsi ilə azad etməsi Azərbaycanın dünya çapında mövqelərini möhkəmləndirib, hörmətini artırıb. Təbii ki, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın əldə etdiyi qələbəni şərtləndirən başlıca amil xalq-hakimiyyət birliyi və bunun fonunda müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq Silahlı Qüvvələrin yaradılmasıdır.

Vətən müharibəsində Azərbaycan xalqı Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin ətrafında bir yumruq kimi birləşərək düşməne qarşı vahid cəbhədə toplandı. Məhz bu amil düşmənin başını əzməklə, torpaqlarımızı azad etməyə imkanlar yaratdı. Artıq münaqişə bitib və ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin olunub. Yağı düşmənin talan edib, viran qoyduğu ərazilərin bərpası istiqamətində Azərbaycan dövləti geniş miqyaslı işlər görməkdədir. Söz yox ki, dövlətimiz bunun da öhdəsindən gələcək. Çünki, Azərbaycana yaxın tərəfdaş dövlətlərin dəstəyinin olması və iqtisadi imkanları problemlərin yaxın gələcəkdə tamamilə aradan qaldırılacağına əminlik vardır.

Fakt ondan ibarətdir ki, 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində və 2020-ci ilin Tovuz döyüşlərindən mülki əhaliyə və dövlət əmlakına dəymiş ziyanın aradan qaldırılması istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülmüş və artıq dəymiş ziyan aradan qaldırılmaqdadır. Eyni zamanda Vətən müharibəsində yaralanan qazilərə, şəhid ailələrinə də hərtərəfli dövlət qayğısı göstərilir. Bununla bağlı ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İl

ham Əliyev əhali ilə görüşündə demişdir: "Şəhid ailələrinin problemləri öz həllini tapacaq. Bu gün buradan bizim bütün aidiyyəti qurumlarımıza göstəriş verirəm ki, İkinci Qarabağ müharibəsində, Vətən müharibəsi adlandırdığımız müharibədə şəhid olmuş insanların yaxınlarına qısa müddət ərzində həm maddi dəstək göstərilməlidir, eyni zamanda, indi onların uçotu aparılır. Dəqiq uçot aparılardan sonra onlara mənzillərin, evlərin verilməsi təmin ediləcəkdir".

Azərbaycan dövləti vətəndaşının yanındadır

Artıq yüzlərlə şəhid ailəsinə, qazilərə dövlət tərəfindən maddi və mənəvi dəstək göstərilib, onlara mənzillərin açarları təqdim olunub. Bu proses bundan sonradan davam etdiriləcək. Azərbaycan dövləti həmişə olduğu kimi, vətəndaşının yanındadır. Nəzərə almaq lazımdır ki,

hüquqi və demokratik dövlət quruluşuna sədaqətliyi ilə seçilən Azərbaycan müasir dövrün tələbinə və reallığına uyğun olaraq inkişafını sürətləndirən islahatlar həyata keçirməklə səmərəli nəticələr əldə etməkdədir. Xüsusi ilə də, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rüşvətxorluğa və korrupsiyaya qarşı apardığı sərt tədbirlər, iqtisadi və kadr islahatları Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə qazandığı müsbət imicin daha da möhkəmlənməsinə və qüdrətinin artmasına təkan olub. Əldə etdiyi nailiyyətlər Azərbaycanın beynəlxalq hüququn güclü, nüfuzlu müstəqil subyekti kimi çıxış etməsinə yeni imkanlar qazandırır.

Təbii ki, Azərbaycanın bugünkü iqtisadi, siyasi, sosial, mədəni və digər sahələr üzrə yaşanan inkişafının təməli 1993-cü il də qoyulub. 1990-1993-cü illərdə xaos və anarxiyanın mövcudluğu o dövrdə respublikamızda ciddi problemlər, fəsadlara yaratmışdır. Belə ağır və fə-

lakətli dönmə də xalq nıcatını və qurtuluşunu Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə gələrək, xalqı və dövləti bu beladan xilas etməkdə gördü. Xalq inamında və etimadında yanımadı. Dahi Öndərimizin 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdışı ilə müstəqilliyimizin məhv olması, iqtisadi tənəzzülün və hərbi-siyasi məğlubiyyətlərin aradan qaldırılmasına nail olundu. Qısa müddət sonra Azərbaycan azad, demokratik sosial iqtisadi cəhətdən güclü və qüdrətli dövlətə çevrildi. Bunu qədər bilən Azərbaycan xalqı çox gözəl bilir və qiymətləndirir.

Müxalifət reallığı dərk edir

Görünən odur ki, bütün hallarda siyasi fəaliyyətləri ilə nala-mıxa vuran, sərsəm iddialar ortaya qoyan müxalifətdə Azərbaycan hakimiyyətini apardıqı düzgün, məqsədyönlü siyasəti ilə ölkəmizin dünyada yerinin və rolunun möhkəmləndiyini dərk edirlər. Sadəcə, xaricdən maddi və mənəvi baxımdan asılı olmaları, onlara mövcud həqiqəti qəbul etməyə imkan vermir. Hələ də, iddialı və məntiqsiz iddialarla çıxış edib, hakimiyyətə "ciddi rəqib" olduqlarını nümayiş etdirməyə çalışırlar. Ancaq reallıqda hakimiyyətə alternativ ola biləcək bir qüvvə kimi təsəvvür edilmirlər. Həm də ona görə ki, qatıldıkları tələyüklü tədbirlərdə uğursuzluq onların bir növ alın yazısı olub. Konkret desək 1993-cü ildən bu günə qədər müxalifətin qatıldığı bələdiyyə, parlament və prezident seçkiləri onlar üçün uğursuzluqla nəticələnib. Hətta bələdiyyələrə keçirilən seçkilərdə belə onlar 0, 5 faizlik baryeri ke-

çə bilməyiblər. Bu onların faciəsi və süqutudur. Ancaq məğlubiyyətlərini etiraf edib, siyasətdən getməyə çalışmırlar. Halbuki, bəzən danışanda, çıxışlar edəndə demokratiyadan hay-küylü sitatlar gətirir, dünya ölkələrindən misallar göstərirlər.

Qardaş Türkiyənin siyasi arenasında dəfələrlə seçki məğlubiyyəti ilə üzleşən partiya sədrlərinin oturmaqları kreslonu tərk etdiklərinin şahidi olmuşuq. 1998-ci ildə Almaniyada keçirilən kansler seçkisinə məğlub olan Helmut Kol, Afrikanın azadlıq mücahidi Nelson Mandela, Böyük Britaniyada "dəmir ledi" kimi tanınan Marqaret Tetçer, Türkiyədə Böyük Millət Məclisinə keçirilən parlament seçkilərində Dövlət Baxçalı, Məsud Yılmaz, Tansu Çillər, Bülent Ecevit və bu kimi digər dünyaca tanınmış siyasətçilər istefa verdilər. Sonrakı mərhələdə də, onlar yenidən siyasətə qayıtmağa və yenidən şanslarını yoxlamağa cəhdlər göstərmədilər. Yeni artıq siyasətdə bitdiklərini dərk etdiklərindən, tamamilə fərqli fəaliyyət yolu seçməklə həyatlarını davam etdirdilər. Azərbaycan müxalifəti isə hələ də, yerlərində saymaqlarına baxmayaraq siyasətdən getmək istəmirlər. Bu da onların siyasətə gəlir mənbəyi kimi baxmalarından irəli gəlir. Yeni Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Arif Hacıli və digərləri siyasətdən getsələr bir növ maddi tənəzzülə uğramış olarlar. Bu baxımdan sözügedən şəxslər ömürlərinin sonuna qədər siyasətdə boş qazanı danışılmaqda davam edəçəklər. Bu, bir növ də onların həyat tərz, yaşam amalı olacaq.

I.ƏLİYEV

Antimillli ünsürlərin qatarı çoxdan gedib...

Cəmiyyətimizin hələ uzun illər bundan əvvəl antimillli fəaliyyətlərinə, Azərbaycanın düşmənləri ilə işbirliyində olduqlarına görə AXCP və Müsavat Partiyasının üzərindən birdeflik xətt çəkdiyini yaxşı bilir. Hamımız onu da yaxşı bilir ki, milli maraqlarımıza zidd hərəkətlərinə görə dəfələrlə ifşa olunan AXCP sədri Əli Kərimli, "Milli Şura"nın rəhbəri Cəmil Həsəni, Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli və onların yanında düşməni yalı ilə yallananlar, xaricdə "siyasi mühacir" adı ilə məskunlaşan, manqurtlaşan Qənimət Zahid, Sevinc Osmağızi, Tural Sadıqlı, Fəhmin Hacıyev, Vidadi İsgəndərli, Azər Kazımlı kimi satqın, zəkəsiz, siyasi fəhmsizlərin Azərbaycan əleyhinə apardıqları qarayaxma kampaniyası birmənalı olaraq iflasa uğrayacaq. Onların adı isə Azərbaycan tarixinə xəyanətkar kimi yazılacaq.

Məlum həqiqətdir ki, bir millət üçün milli və ya dövlət maraqları hər şeyin fəvqündə dayanır. Xalqına söykənərək, ona güvənərək ən çətin problemləri qətiyyətlə, səbrlə, müdrik qərarları ilə uğurla həll

edən Prezident İlham Əliyev bunu belə ifadə edir: "Müstəqil xarici siyasət aparmaq heç də asan deyil, ancaq çox şərəflidir. Bəzi ölkələr başqa yol seçirlər, böyük ölkələrin qanadının altında yer alırlar. Bu, bəlkə daha rahat yoldur. Ancaq bizim yolumuz ləyaqətli yoldur. Azərbaycanın dünya miqyasında rolu göstərir ki, bu, yeganə düzgün siyasətdir. Bu siyasətin əsas prinsipi Azərbaycan dövlətinin və Azərbaycan xalqının milli və dövlət maraqlarıdır. Bu, bizim üçün əsas şərtidir".

Anti-Azərbaycan dairələrin buyruq qulları olan xəyanətkarlar dəstəsi-AXCP sədri Əli Kərimli, "Milli Şura" deyilən qurumun rəhbəri Cəmil Həsəni, Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli və onların ətrafındakı yala hürənlər təxminən 30 il müddətində ölkəmizin milli mənafeələrini özlərinin korporativ maraqları naminə qurban verməyə hazır olduqlarını dəfələrlə sübut ediblər. Çünki onların Azərbaycanın milli maraqları ilə heç bir bağlılığı yoxdur. Dağıdıcı müxalifət təmsilçiləri üçün milli maraqlar yox, öz şəxsi mənafe və ambisiyaları əsasdır. Şübhəsiz, bu margi-

nalların mövqeyi ölkəmizi istəməyən düşməni qüvvələrin, anti-Azərbaycan dairələrin maraqları ilə tam olaraq üst-üstə düşür. Uzun illər məlum antimillli düşürgədə baş verənlər onu deməyə əsas verir ki, dağıdıcı müxalifətin maraqları Azərbaycanın milli mənafeələri ilə tam ziddiyyət təşkil edir.

Antimillli ünsürlər bu gün də həmin istiqamət üzrə öz çirkin, xəyanətkar fəaliyyətlərini davam etdirirlər. Bu günlərdə biz bir daha bunun şahidi olduq. Belə ki, 2021-ci il iyunun 15-də qardaş Türkiyə ilə Azərbaycan arasında imzalanan

böyük tarixi əhəmiyyətə malik Şuşa Bəyannaməsi dən sonra Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 48 siyasi partiya bu müqaviləni dəstəkləyən birgə bəyanat imzaladı. Xarici qüvvələrin əlində alətə çevrilən, daim ölkəmizin milli maraqlarına qarşı fəaliyyət göstərən Müsavat Partiyasının sədri Arif Hacıli və AXCP-nin sədri Əli Kərimli bu bəyanata da qarşı çıxdılar. Öz şəxsi ambisiyalarını hər şeydən üstün tutan bu "liderciklər" siyasi partiyaların birgə bəyanatına imza atmadılar. İmza atmaqdan imtina etmələri bir yana, üstəlik bu bəyana-

ta qarşı həyasızcasına qara piar kampaniyası aparsalar da heç nəyə nail ola bilmədilər. Əksinə, xalqın nifrətini qazandılar, cəmiyyətin böyük etirazı ilə qarşılaşdılar.

44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycanın tarixi Zəfəri ilə başa çatdı. Azərbaycan son 2 əsrlik tarixində ilk dəfədir ki, müharibədən ərazi itkisi ilə yox, ərazi bütövlüyünü bərpa edərək çıxdı. Uzun illərdən bəri düşməni tapdağı altında qalmış torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilk növbədə Azərbaycan xalqının özünə inamını qaytardı, xalqın öz liderinə, onun gücünə etibarını daha da möhkəmləndirdi. Vətən müharibəsinin zəfərlə başa çatmasından sonra dövlətimizin qarşısında duran əsas vəzifə azad olunmuş ərazilərimizin bərpası və yenidən qurulmasıdır. Artıq bu istiqamətdə müvafiq işlər başlayıb və quruculuq işləri sürətlə davam edir. Bütün bunlar isə başda məğlub Ermənistan olmaqla anti-Azərbaycan dairələrin və onların rəhbəri olan ölkə daxilindəki "beşinci kolon"un xəyanətkar ünsürlərini ciddi narahat edir, əsəblərini tarıma, yuxusunu eşşə çəkir. Ancaq bunların heç bir faydası yoxdur. Çünki onlar dünyanın olduğu kimi, bu gün də məğlubdurlar. Necə deyirlər, bu dönüklərin, sosial şəbəkə parazitlərinin, xəyanətkar zümrənin qatarı çoxdan gedib...

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə inteqrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Amerikalı diplomat, ATƏT-in Minsk Qrupunun keçmiş həmsədri, ABŞ-ın Azərbaycandakı keçmiş səfiri Metyu Brayza "Caliber" analitik mərkəzinə müsahibəsində 2-ci Qarabağ müharibəsi və onun nəticəsində bölgədə yaranmış vəziyyətlə bağlı maraqlı məqamlara toxunub. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Cənab Brayza, 44 günlük müharibədən sonra bölgədəki vəziyyətlə bağlı nə deyə bilərsiniz? Qiymətləndirməniz necədir?

-44 günlük müharibə Cənubi Qafqazda uzunmüddətli sabitliyə ən əhəmiyyətli və aşılmaz görünən əngəllərdən birini aradan qaldırdı. Beləliklə, Azərbaycan və Ermənistan, eləcə də Gürcüstan üçün uzunmüddətli sabitlik üçün yeni imkanlar verdi. Təəssüf ki, Ermənistanın təcrid olunması ona əhəmiyyətli fayda gətirəcək bir çox regional layihələrdən kənarda qalmasına səbəb oldu.

Bununla belə, Ermənistan siyasətində baş nazir Paşinyan və onun siyasi partiyasının son parlament

Metyu Brayza: "44 günlük müharibə Cənubi Qafqazda sabitliyə ən böyük maneəni aradan qaldırdı"

lacaq. Bu da öz növbəsində Qafqazın hər üç ölkəsi üçün yeni imkanların açılmasına və sonradan Avropa ilə iqtisadi inteqrasiyasına səbəb olacaqdır.

Başla düşürəm ki, Gürcüstandakı müəyyən siyasi dairələr ölkələrinin Xəzər və Qara dənizləri arasında Türkiyə ilə birləşdirən əsas nəqliyyat qovşağı rolunu itirə biləcəyindən narahatdırlar. Ancaq hər üç ölkə iqtisadiyyatlarını birləşdirmək və iqtisadi artımı stimullaşdırmaq üçün birlikdə işləyə bilsələr, o zaman Gürcüstan nəinki son dərəcə əhəmiyyətli nəqliyyat marşrutlarına malik olacaq, həm də yeni üstünlüklər əldə edəcək.

seçkilərinə qazandığı qələbədə əks olunan fikir dəyişikliyi müşahidə etməyə başlayıram. Ümid edirəm ki, bu tendensiya davam edəcək və 10 noyabr tarixli bəyanatın son bəndində göstəriləyi kimi bütün nəqliyyat əlaqələri yenidən açı-

Türkiyə, Rusiya və İran kimi qonşu ölkələr təbii ki, sonrakı hadisələrin inkişafında mühüm rol oynayacaq. Ancaq nəzərə almağa dəyər ki, bəlkə də, bütün tarixlərində heç vaxt Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstanın öz müqəddəratını təyin etmək üçün bu qədər böyük potensialı yox idi.

- Siz təkcə ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri deyildiniz, həm də ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri idiniz, yəni həm münaqişənin səbəbləri, həm nəticələri, həm də Ermənistanın dağıdıcı mövqeyi səbəbindən uzanan danışıqlar prosesi ilə yaxşı tanışsınız. Buna görə sizə bir sualım var: 2020 -ci ilin sentyabrınadək Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatların köməyinə ümid etmədən öz torpaqlarını təbasiya qaytaracağını, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini özü həyata keçirəcəyini təsəvvür edə bilərsinizmi?

- Düzünü desəm, yox. Azərbaycanın bu təşkilatların köməyi olmadan işğal altında olan torpaqlarını geri qaytaracağını təsəvvür edə bilməzdim. Amma eyni zamanda demək istəyirəm ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının həmin 4 qətnaməsi ol-

madan, BMT və ATƏT-in Minsk qrupunun iştirakı olmadan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası ilə bağlı mövqeyi o qədər də inandırıcı görünmür.

- ABŞ Qarabağın bərpasında iştirak edəcəkmi? Bu, necə və hansı şəkildə təzahür edəcək?

- Hazırda ABŞ-ın Qarabağın yenidən qurulmasında necə iştirak edəcəyi barədə heç nə deyə bilmərəm, çünki Bayden administrasiyası Əfqanıstana 20 illik müdaxilədən sonra hərbi kontingentimizin fəlakətli nəticəsini nəzərə alaraq, hələlik, başa düşülən cavab verə bilmir. Hesab edirəm ki, Cənubi Qafqazda liderliyini nümayiş etdirmək və davamlı sülh arzusunu altını çəkmək ABŞ-ın milli təhlükəsizlik maraqlarına uyğundur.

- Türkiyənin Cənubi Qafqaz bölgəsindəki rolunu necə qiymətləndirirsiniz?

- 2020-ci ilin iyul ayından etibarən Türkiyənin Cənubi Qafqazda təsiri kəskin artdı. Bu, Ermənistanla Azərbaycan arasında Tovuz hərbi toqquşması zamanı baş verib. Sonra ABŞ və Fransa siyasi proseslərdən çəkilməyə qərar verdilər və nəticədə Rusiya və Türkiyə tərəfindən

doldurulan bir növ diplomatik boşluq yarandı.

Minsk qrupunun ABŞ-dan olan həmsədri kimi təcrübəmə əsaslanaraq deyə bilərəm ki, Türkiyə uzun müddətdir ki, bölgədə daha əhəmiyyətli rol oynamaq istəyirdi, lakin müəyyən siyasi səbəblərdən buna nail ola bilmədi. Ancaq yuxarıda qeyd etdiyim bölgədəki siyasi boşluq Türkiyənin Osmanlı İmperatorluğunun dağılmasından sonra ilk dəfə Cənubi Qafqazda bir daha böyük oyunçu olmasına imkan verdi.

Türkiyə indi Cənubi Qafqazda vəziyyəti yalnız sülhməramlılığı baxımından deyil, həm də iqtisadi baxımdan sabitləşdirməkdə həlledici rol oynamaq imkanına malikdir. Əminəm ki, Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan bir araya gəlsə və Türkiyə investisiyalarının fəal iştirakı ilə yaxın gələcəkdə çiçəklənəcəklər. Şəxsən mən bu fikirlərə sahib olan bir çox nüfuzlu iş adamlarını tanıyıram. Fikrimcə, Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan və Türkiyədə bir-biri ilə əlaqəli ola biləcək müəssisə sənaye zonalarının inkişafı yolu ilə iqtisadi artım, sabitlik və iş yerlərinin açılması üçün böyük imkanlar var.

- Sizcə, niyə Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti məsuliyyət zonasında olan ərazilərdə qanunsuz erməni birləşmələrinin tərkiləri yoxdur? Üstəlik, Rusiya sülhməramlılarının Qarabağa hərbi qüvvələrini göndərən Ermənistanla bir araya gəldiklərinə dair məlumatlar var. Moskva niyə öhdəliklərini yerinə yetirmir?

- Mənə elə gəlir ki, Rusiya Qarabağda qanunsuz silahlı dəstələri tərkiləri etmək öhdəliklərini yerinə yetirmir, amma mən də bunu inkar edə bilmərəm. Sadəcə, bir şeyi təsdiq edəcək etibarlı məlumatım yoxdur. Amma hələ də inana bilmirəm ki, Rusiya Azərbaycanla Ermənistan arasında ciddi silahlı münaqişənin bərpasını istəyir. O, Azərbaycanla daha möhkəm əlaqələr qurmaq əzmindədir və Ermənistanla münasibətlərin daha da kəskinləşməsinə istəmir. Putin tərəfindən imzalanan üçtərəfli atəşkəs bəyannaməsinin həyata keçirilməsini təmin etmək Kremlin maraqlarına uyğundur.

Şəxsən mən əminəm ki, əgər Azərbaycan və Ermənistan bir növ razılaşsaydılar və bu iş üzərində birgə çalışsaydılar, sonda Putin Rusiyanı bölgədəki dominant təsirdən məhrum etməmək üçün bu razılığa qarşı çıxmazdı.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Erməni baş nazirin "uzaqgörənliyi"...

...Yadınızda olar, Nikol Paşinyan erməni parlamentdəki son çıxışlarının birində Azərbaycan tərəfinin Qarabağda yerləşən rus sülhməramlı kontingentinə qarşı "çılğın təbliğat" apardığını və bu "fakt"ların onu çox "narahat etdiyini" bildirmişdi. (...deyim ki, bu onun "humanist"liyinə, "ürəyinin böyüklüyü"ne dəlalət edir-A.B.)

Nikolun sözlərinə görə, bu gün Azərbaycanın əsas məqsədlərindən biri və bəlkə də ən başlıcası Qarabağdakı rus sülhməramlılarını nüfuzdan salmaqdır.

Deyim ki, Nikol bunu havadan demir, "tutarlı faktlar" da gətirir. Məsələn, Nikol deyir ki, neçə müddətdir Azərbaycan məhkum edilmiş erməni əsirlərinin mühakimə edirdi. Özü də mühakimə olunan erməni əsirlərinin əksəriyyəti üçtərəfli müqavilənin imzalanmasından sonra, yəni sülhməramlı kontingentin bu ərazilərə yerləşdirilməsindən sonra əsir götürülən "günahsız erməni balalarıdır".

İndi Nikola görə, belə çıxır ki, Bakı burada, rus sülhməramlılarının qanadı altına girib gizlənən erməni hərbiçilərini tutub mühakimə etmək, rus sülhməramlılarını bura göndərən rus səlahiyyətlilərinə onları saymadıqlarını demək istəyir. Yəni Nikolun dediyinə görə, guya Azərbaycan bunula Kremldə oturanlara demək istəyir ki, sizin bura sülhməramlı adı altında göndərdiyiniz hərbiçilər, sadəcə yararsızdırlar.

...Doğurdanda, "tutarlı faktlardır". Belə ki, Nikolun bu kimi "tutarlı faktlara" əsaslanaraq fikir yürütməsi adamda belə "uzaqgörən" rəhbəri olan "ermənilərə, qarşı olan qibtə hissini" daha da artırır.

Deyim ki, Nikol "tutarlı faktlara" əsaslanaraq fikirlərini sonradan daha da "şəxələndirir". Bu dəfə o deyir ki, biz "humanist ermənilərdən" fərqli olaraq, Azərbaycan hələ də Rusiyanın "mavi dəbilqələri"nin mandatını imzalayıb. Nikol bunu da əsas gətirərək sual edir: əgər bu Bakı tərəfindən rus sülhməramlılarının nüfuzdan salınması deyilsə, bəs onda nədir?

Ağasəf Babayev

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

2 sentyabr

Ronaldo “Yunayted” formasında!

Məşhur portuqaliyalı futbolçu Kriştiano Ronaldo'nun "Mançester Yunayted"ə qaydışından sonra klubun forması ilə şəkilləri yayılıb. Portuqaliyalı ulduzun şəkillərini Mançester təsmilçisinin sosial şəbəkə hesabları paylaşılıb. Qeyd edək ki, portuqaliyalı hücumçu "qırmızı şeytanlar"la 2+1 illik müqavilə imzalayıb.

"Ayrılmadan əvvəl..."

Məşhur aktrisa Pelin Karahan ötən gün Zorlu Mərkəzində görüntülənib. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, tək başına alış-veriş edən aktrisa mağazalara baş çəkərək yeni mövsüm məhsullarını araşdırıb.

Tezliklə serial çəkilişləri üçün Kiprə gedəcəyini deyən Karahan, "Sentyabrın ilk həftəsində çəkilişlərimizə başlayacağıq. Ayrılmadan əvvəl çatışmayanları öyrənmək üçün bu gün bura gəldim" dedi. Onun idman üslubu və zərifliyi diqqətdən yayınmayıb.

Ayşən Vəli

“Nar” Çağrı Mərkəzinə daxil olmuş sorguların 93%-i ilk zəngdən öz həllini tapıb

“Nar”ın 777 Çağrı Mərkəzinə 2021-ci ilin ilk 6 ayı ərzində 1 milyondan artıq sorğu daxil olub və onlara ortalama 17 saniyə ərzində cavab verilib. Çağrı Mərkəzinə zəng etmiş abunəçilərin 89%-i göstərilən xidmət səviyyəsini yüksək qiymətləndirib. Ümumilikdə, daxil olmuş sorğuların 93%-i ilk zəngdən öz həllini tapıb.

Bundan başqa, “Nar” rəsmi sosial şəbəkələri - “Facebook”, “Instagram” və “Twitter” səhifələri vasitəsilə də abunəçilərinə xidmət edib və 89 mindən artıq sorğuya cavab verib. Sosial şəbəkələr vasitəsilə daxil olmuş müraciətlərin 50%-i 1 dəqiqə, 90%-i isə 10 dəqiqə ərzində cavablandırılıb. “Nar”-ın bütün sosial şəbəkələrindən daxil olan sorğularına ortalama 11 dəqiqə

ərzində cavab verilib.

Mobil operator, eyni zamanda abunəçilərin gündəlik həyatlarına rahatlıq və çeviklik gətirmək məqsədilə daim yenilənən “Nar+” tətbiqindəki onlayn çat vasitəsilə də müştərilərinə yüksək səviyyədə xidmət göstərməkdədir. Belə ki, 6 ay ərzində daxil olmuş 96 mindən artıq sorğuya operativ cavab verilib.

“Azerfon” şirkəti (“Nar” ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. “Nar” şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 91%-ni əhatə edir və

8780-dan artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir. 2017-ci ildə keçirilmiş mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testlərinə əsasən “Nar” şəbəkəsi mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticəyə nail olub. Sınaqları test xidmətləri üzrə müstəqil beynəlxalq şirkət olan “P3 Communications” keçirib və sınaq metodologiyası əhatəli xidmətlər üzrə müştəri təcrübəsinə əsaslanıb.

Son səhifə

Üzgüçümüz "Tokio-2020"də Azərbaycana 11-ci qızıl medalı qazandırdı

Üzgüçümüz Vəli İsrailov “Tokio-2020” XVI Yay Paralimpiya Oyunlarında Azərbaycanı 11-ci qızıl medalı qazandıraraq, AZƏRTAC xəbər verir ki, V.İsrailov 100 metr məsafəyə brass üsulu ilə üzgüçülük yarışında məsafəni 1 dəqiqə 04,86 saniyəyə qət edərək bütün rəqiblərini qabaqlayıb və Paralimpiya çempionu olub. Təmsilçimiz, həmçinin bu nəticə ilə Paralimpiya rekordu müəyyənləşdirib.

Hazırda Azərbaycan komandasının hesabında 16 medal var. Onlardan 11-i qızıl, 1-i gümüş, 4-ü bürüncdür. Paracüdoçular Şəhanə Hacıyeva (48 kq), Sevdə Vəliyeva (52 kq), Xanım Hüseynova (63 kq), Vüqar Şirinli (60 kq), Hüseyn Rəhimli (81 kq), Dürsədf Kərimova (+70 kq) qızıl, Namiq Abaslı (66 kq) və İlham Zəkiyev (+100 kq) bürünc medallara sahib olublar.

Yüz metr məsafəyə arxası üstə və sərbəst üsulla üzgüçülük yarışlarında Rəşad Saleh Paralimpiya çempionu adını qazanıb. Nizəatma yarışlarında dünya rekordu müəyyənləşdirən para-atletimiz Həmid Heydəri qızıl medala sahib olub. Elvin Astanov nüvəitələmə yarışında birinci, Səid Nəcəfzadə isə uzunluğa tullanmada üçüncü yeri tutublar. Para-atlet Lamiyə Vəliyeva 100 metr məsafəyə qaçış yarışını ikinci pillədə başa vurub. Pauerliftingçi Pərvin Məmmədov (49 kq) fəxri kürsünün üçüncü pilləsinə qalxıb. XVI Yay Paralimpiya Oyunları sentyabrın 5-dək davam edəcək.

DIQQƏT: Utancaqlığı ən asan bu üsulla aradan qaldırmaq olar!

“İnsanlar xarakter baxımından bir neçə kateqoriyaya ayrılır. Elə insanlar var ki, onlarda utancaqlıq özünü daha çox büruzə verir. Sadəcə bu tək xarakterə məxsus olan xüsusiyyət deyil”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında psixoloq Vüsalə Əmiraslanova deyib. Onun sözlərinə görə, bəzən uşaqlarda kiçik yaşlarında valideynlər tərəfindən özgüvən sındırılması olur: “Məhz belə uşaqlarda da utancaqlıq yaranır. Məsələn, valideynlər deyir ki, “kimnənsə yemək götürmək olmaz”, “kiminsə eşyasına toxunmaq olmaz” və s. Bu tip, həddindən artıq perfeksionist valideynlərin uşaqlarında utancaqlıq özünü qabarıq şəkildə göstərir”.

“Həmçinin, çox danlanan uşaqlarda da utancaqlıq olur. Bu tip insanlarda sözünü deyə bilməmək kimi xüsusiyyət var. Onlarda ünsiyyətə gire bilməmək problemi özünü göstərir. Gözləyirlər ki, özləri heç nə etməsin, deməsin, amma qarşı tərəf onları danışdırın və yaxud da saatlarla dükanda vaxt keçirib bir söz soruşa bilmirlər”.

Psixoloq sözlərinə belə davam edib: “Bəzən onlar çox kompleks yaşayırlar. Hətta, özgüvən o qədər aşağı düşür ki, evdən bayıra çıxma bilmirlər. Bu, artıq utancaqlığın ağırlaşmış formasıdır. Utancaqlıq ümumiyyətlə, xarakter kimi götürülməz, bu hamımızda var. Amma, əsassız şəkildə və boş yerdə düzgün deyil. Məsələn, mən insanları arasında yıxılmışamsa bundan utanmağım real səbəbdir. Biri də var real olmayan səbəblər. Məsələn, özünü kəfir hiss etmək, kök hiss etmək, danışığını, səs tonunu bəyənməmək və s. Bunlar özgüvənin aşağı olduğunu göstəricisidir”.

“Həlli yolu isə özgüvənin qaldırılması ilə olur. Bunun üçün də insanın müsbət xüsusiyyətlərini ona xatırlatmaq və göstərmək lazımdır”.

Ayşən Vəli

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet “Səs”in kompüter mərkəzində yayılır, səhifələndir.

“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AZƏRTAC və SİA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**